

BIJLAGE A

Nr.	Datum	Aangetroffen documenten	Beoordeling	Wob-uitzonderingsgronden en/of vindplaatsen	Afzender	Ontvanger
01	19-jul-18	Incident of Patroon	gedeeltelijk openbaar	10.2.e	JenV	nvt
02	24-jul-18	Incident of Patroon (Presentatie)	gedeeltelijk openbaar	10.2.e	JenV	nvt
03	7-aug-19	Opdracht Expertteam Ouderverstoting	gedeeltelijk openbaar	10.2.e	JenV	nvt
04	10-dec-19	Mail JenV-intern	gedeeltelijk openbaar	10.2.e	JenV	JenV
05	10-dec-19	QenA (bijlage bij Doc.02)	niet openbaar	11.1	JenV	nvt
06	10-dec-19	Mail JenV-intern	gedeeltelijk openbaar	10.2.e	JenV	JenV
07	10-dec-19	Notitie SP-D66 (bijlage bij Doc.04)	reeds openbaar	https://www.sp.nl/sites/default/files/ouderverstoting_omgang_sproblematiek.pdf	nvt	nvt
08	10-dec-19	Mail JenV-intern	gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1	JenV	JenV
09	10-dec-19	Mail JenV-intern incl. politie	gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 10.2.g	JenV	JenV, politie
10	10-dec-19	QenA (bijlage bij Doc.07)	niet openbaar	11.1	JenV	nvt
11	10-dec-19	QenA (bijlage bij Doc.07)	niet openbaar	11.1	JenV	nvt
12	11-dec-19	Mail JenV-intern	gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1	JenV	JenV
13	11-dec-19	Infographic (bijlage bij Doc.10)	geheel openbaar	nvt	politie	JenV
14	11-dec-19	Mail JenV-intern	gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 11.1	JenV	JenV
15	11-dec-19	Mail JenV-intern	gedeeltelijk openbaar	10.2.e	JenV	JenV
16	11-dec-19	QenA (bijlage bij Doc.13)	niet openbaar	11.1	JenV	nvt
17	11-dec-19	Mail JenV-intern	gedeeltelijk openbaar	10.2.e	JenV	JenV
18	20-dec-19	Verslag bijeenkomst ouderverstoting	reeds openbaar	https://kenniscentrumoudervervreemding.nl/wp-content/uploads/2018/01/Verslag-13122017-scheiden-zonder-schade-ouderverstotingclubs.pdf	Platform	nvt
19	5-mrt-20	Mail JenV-intern	gedeeltelijk openbaar	10.2.e	JenV	JenV
20	5-mrt-20	WODC-rapport (bijlage bij Doc.19)	reeds openbaar	https://www.wodc.nl/binaries/2907_Samenvatting_tcm28-371961.pdf	WODC	nvt
21	20-apr-20	Mail JenV-intern	gedeeltelijk openbaar	10.2.e	JenV	JenV

22	20-apr-20	Beantwoording Kamervragen (bijlage bij Doc.21)	reeds openbaar	https://zoek.officielebekendma kingen.nl/ah-tk-20182019- 377.html	JenV	TK
23	25-apr-20	Mail voorzitter Platform-JenV	gedeeltelijk openbaar	10.2.e	Platform	JenV
24	28-apr-20	Mail voorzitter Platform-JenV	gedeeltelijk openbaar	10.2.e	Platform	JenV
25	14-mei-20	Mail voorzitter Expertteam Ouderverstoting-JenV	gedeeltelijk openbaar	10.2.e	EO	JenV
26	18-mei-20	Mail JenV-intern	gedeeltelijk openbaar	10.2.e, 10.2.g	JenV	JenV
27	18-mei-20	Concept beantwoording Kamervragen (bijlage bij Doc.26)	niet openbaar	11.1	JenV	nvt
28	20-mei-20	Mail JenV-intern incl. OM	gedeeltelijk openbaar	10.2.e	JenV	JenV-OM
29	20-mei-20	Mail JenV-intern	gedeeltelijk openbaar	10.2.e	JenV	JenV
30	20-mei-20	Concept beantwoording Kamervragen (bijlage bij Doc.29)	niet openbaar	11.1	JenV	nvt
31	8-jun-20	Mail JenV-intern incl. OM	gedeeltelijk openbaar	10.2.e	JenV	JenV-OM
32	8-jun-20	Beantwoording Kamervragen (bijlage bij Doc.31)	reeds openbaar	https://zoek.officielebekendma kingen.nl/ah-tk-20192020- 3052.html	JenV	TK
		10.2.e = eerbiediging persoonlijke levenssfeer				
		10.2.g = onevenredige benadeling				
		11.1 = persoonlijke beleidsopvattingen				
		EO = Expertteam Ouderverstoting				
		JenV = Ministerie van Justitie en Veiligheid				
		Platform = Platform Scheiden zonder Schade				
		TK = Tweede Kamer				
		WODC = Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum				

Incident of Patroon ?

Verkenning naar de wijze waarop in de Jeugdbeschermingsketen de rechtsbescherming van de betrokkenen in geval van melding dan wel signalering van een vermoeden van kindermishandeling is geregeld en wordt nageleefd, naar aanleiding van de casus 10.2.e.

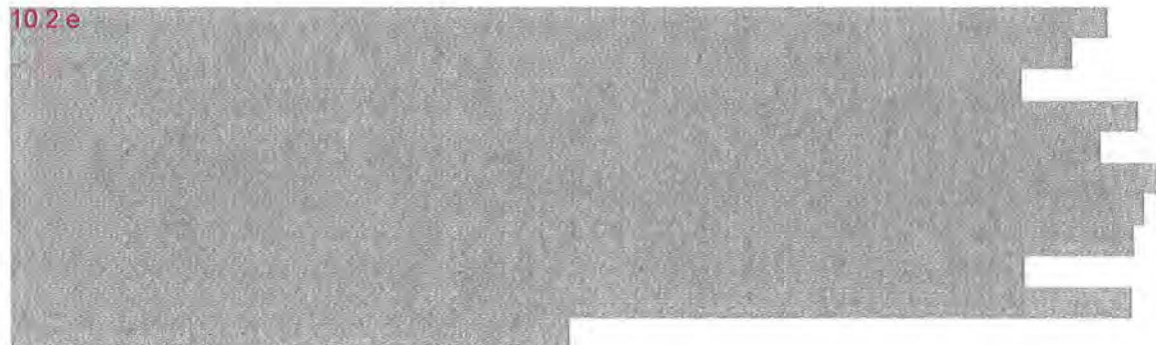
Eindversie dd 5 juni, met wijzigingen dd 19 juli.

1) INTRO

De staat heeft een verantwoordelijkheid om kinderen bescherming te bieden, zoals vastgelegd is in het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind.

Naar aanleiding van een schrijven van 10.2.e van 24 januari 2018 aan Minister Grapperhaus is de vraag gerezen de casus 10.2.e als uniek incident gezien moet worden of dat er sprake zou kunnen zijn van een zeker patroon van vergelijkbare incidenten in het stelsel in den brede van de Jeugdbeschermingsketen - Veilig Thuis (VT; voorheen AMK), Raad voor de Kinderbescherming RvdK), en Jeugdzorg (nu de Gecertificeerde Instelling (GI)) - en de betrokken instanties daaromheen, zoals Politie en Openbaar Ministerie (OM). De algemene vraag is dan: Op welke wijze is in de Jeugdbeschermingsketen de rechtsbescherming van de betrokkenen in geval van melding dan wel signalering van een vermoeden van kindermishandeling geregeld en op welke wijze wordt de rechtsbescherming wordt nageleefd.

Op verzoek van de pSG (Opdrachtgever) heb ik een verkenning gestart met bovengenoemde algemene vraag als uitgangspunt.

Mijn verkenning kent een kwalitatief karakter en heeft niet als doel voltalligheid na te streven of compleet en uitputtend te zijn. Mijn verkenning is veeleer benaderend en signalerend, ook in cijfermatig opzicht.

In mijn verkenning heb ik de algemene vraag als volgt geoperationaliseerd:

A) Pleeg een verkenning naar aandachtspunten van en vanuit de casus 10.2.e over de wijze waarop in de Jeugdbeschermingsketen de rechtsbescherming van de betrokkenen in geval van melding dan wel signalering van een vermoeden van kindermishandeling is geregeld en wordt nageleefd.

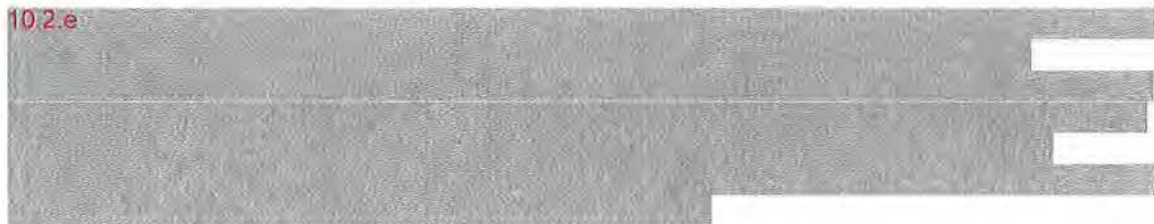
B) Pleeg een verkenning naar de vraag of er aandachtspunten uit de casus 10.2.e en daarmee samenhangende rapportages naar voren komen die een meer dan incidenteel karakter hebben.

C) Indien er inderdaad meer dan incidentele aandachtspunten geïdentificeerd worden, geef dan in verkennende zin aan of deze punten in het beleid van het Ministerie J&V (en VWS) ook al onderkend en opgepakt zijn .

2) METHODE

De gekozen methode in deze verkenning is kwalitatief en beschrijvend van karakter en heeft niet als doel voltalligheid na te streven of compleet en uitputtend te zijn. De gekozen methode in deze verkenning is veeleer benaderend en signalerend, ook in cijfermatig opzicht.

10.2.e

Ook heb ik telefonisch mevrouw 10.2.e (voorzitter BelangenVereniging voor ouders met Intensieve Kinder Zorg, BVIKZ) kunnen spreken. Mevrouw 10.2.e heeft mij het rapport 'Een Veilig Thuis' van BVIKZ van april 2018 toegezonden waarvoor ik toestemming ontving om daaraan te refereren en daaruit onderdelen aan te halen.

Ik heb mij door beleidsmedewerkers van J&V laten informeren over het lopende beleid terzake kindbescherming en de ontwikkelingen daarin.

Ik heb uit documentatie kunnen putten van zowel de gedrukte media, als van TV-uitzendingen en ik heb uit documentatie kunnen putten van de Ministeries J&V en VWS waar het nota's aan de Tweede Kamer betreft en beantwoording van Kamervragen.

Ik heb me in deze in deze verkenning voor wat betreft de casus gebaseerd op de informatie zoals die door 10.2.e aangedragen is. Informatie van andere betrokken partijen in deze casus maken geen onderdeel uit van deze verkenning op casusniveau.

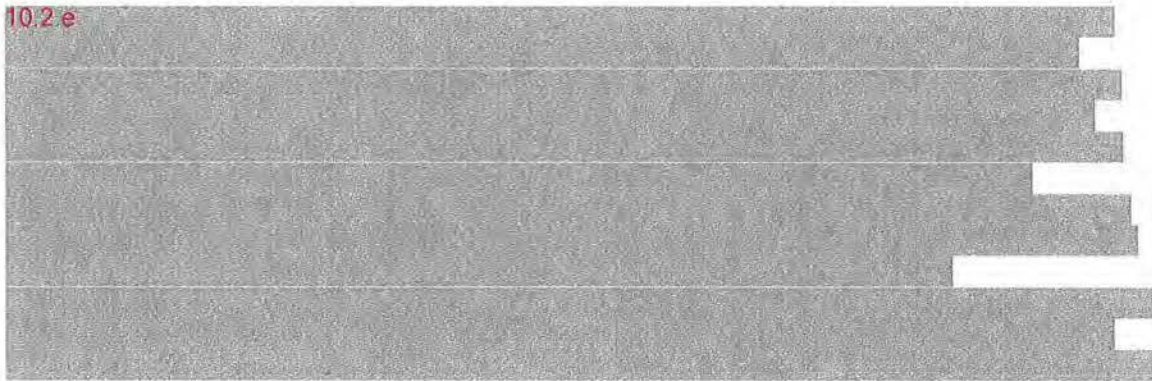
Bij de resultaten zal ik refereren naar de bronnen. Ik heb er voor gekozen de referenties in Annex I expliciet op te nemen, soms met een link, maar zonder alle documenten als zodanig op dit moment volledig mee te zenden. De documenten zijn bij mij beschikbaar.

3) RESULTATEN

A) Inventarisatie van aandachtspunten van en vanuit de casus 10.2.e over de wijze waarop in de Jeugdbeschermingsketen de rechtsbescherming van de betrokkenen in geval van melding dan wel signalering van een vermoeden van kindermishandeling is geregeld en wordt nageleefd.

10.2.e

Mijn verkenning heeft geenszins als doel voltalligheid na te streven voor alle stappen die 10.2.e heeft gezet in contacten met allerlei instanties in de afgelopen vijf jaar om te pogen uit de "undefined loop" te komen. Ik beperk me tot het opnoemen van de instanties die in mijn gesprek van 21 maart 2018 met 10.2.e de revue gepasseerd zijn : De Inspectie J&V, de Inspectie Jeugdzorg, de Raad voor de Kinderbescherming, Veilig Thuis, Jeugdzorg, OM, Nationale Politie, Nationale Ombudsman en Directie Jeugdzorg VWS.

10.2.e

In de prive-situatie van 10.2.e zou zeer wel – voor zover ik begreep in mijn gesprek met 10.2.e op 21 mrt 2018 - ook sprake kunnen zijn van de problematiek van "complexe echtscheidingen" zoals dat genoemd wordt in het VWS-J&V-VNG-programma 'Geweld hoort nergens thuis' van april 2018 voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

10.2.e geeft in het gesprek van 21 maart 2018 aan bereid te zijn voor ambtenaren J&V zijn verhaal te vertellen met als kernvraag: "Hoe verloopt het samenspel met de burger?"

10.2.e benoemt in ons gesprek van 21 maart 2018 twee concrete meer stelselgerelateerde kernvraagstukken:
- Hoe zet het Jeugdzorgstelsel signalen van burgers ter afweging naast signalen van de medewerkers werkzaam in het stelsel ? Welke ruimte is er voor hoor/wederhoor en voor

waarheidsvinding naast of bovenop de indicaties van medewerkers werkzaam in het stelsel? Hoe wordt equality of arms geborgd, zodat de rechtsbescherming in het proces niet verdampt?

-Hoe kunnen signalen waarvan vastgesteld is dat ze onjuist zijn ook echt volledig uit de systemen van de organisaties in de jeugdbeschermingsketen verwijderd raken?

En meer samenvattend vraagt 10.2.e zich voor zijn casus af: 10.2.e

Het mag in de ogen van 10.2.e (de advocaat van 10.2.e), zo meldt hij in ons gesprek van 16 april 2018, een zorgpunt voor de Minister van J&V zijn: 10.2.e

10.2.e Zoals dat volgens 10.2.e ook heel nadrukkelijk en aantoonbaar het geval geweest is in de casus van 10.2.e.

10.2.e geeft in ons gesprek van 16 april 2018 naar aanleiding van de casus 10.2.e aan dat voor hem twee vraagstukken voorop staan:

- Hoe kan aan de voorkant, dus al bij de allereerste processtappen naar aanleiding van signalen van vermeende kindermishandeling, meer gerichtheid bewerkstelligd worden op objectiviteit, feitelijkheid en waarheidsvinding?
- Hoe kan er meer aandacht komen in de Kinderbeschermingsketen voor "Integriteit van het meldingen-systeem", dus fouten signaleren, herstellen en dit herstel ook doorvoeren in de keten van dossiers?

In de vervolgweergave van de resultaten zal ik aan de twee belangrijkste aandachtspunten zoals ze voor de casus 10.2.e door advocaat 10.2.e in ons gesprek van 16 april verwoord zijn als volgt refereren:

- Het vraagstuk van de "Waarheidsvinding bij de allereerste processtappen".
- Het vraagstuk van de "Integriteit van het meldingensysteem".

B) Inventarisatie van aandachtspunten die uit de casus 10.2.e en daarmee samenhangende rapportages naar voren komen die een meer dan incidenteel karakter hebben.

Het VWS-J&V-VNG-Programma 'Geweld hoort nergens Thuis' van april 2018 over de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling vermeldt op pagina 7 dat uit prevalentie-onderzoek van 2010 naar voren komt dat jaarlijks 119.000 kinderen mishandeld worden. Het programma geeft verder geen getalsmatige benadering van het aantal of percentage van mogelijke onterechte meldingen en geeft ook geen getalsmatige benaderingen die het vraagstuk van de "Waarheidsvinding bij de allereerste processtappen" of het vraagstuk van de "Integriteit van het meldingensysteem" betreffen.

Advocaat 10.2.e geeft in het gesprek van 16 april 2018 aan dat alleen voor zijn praktijk we spreken over circa 50 – 100 dossiers per jaar die vergelijkbaar zijn met de casus van 10.2.e, waarbij fouten in dossiers geslopen zijn en waarbij deze fouten niet of

niet volledig hersteld worden en dus in de dossiers blijven zitten. De tendens om niet tot foutenherstel te komen mag zorgelijk genoemd worden in de ogen van 10.2.e . Vanuit een extrapolatie op de aanname dat 10.2.e in heel Nederland circa 10 collegae heeft met een vergelijkbare praktijk zouden er in Nederland tenminste vele tientallen tot wellicht enkele honderden van dergelijke "fout-persistente" gevallen voorkomen per jaar, waarbij dus zowel het vraagstuk van de "Waarheidsvinding bij de allereerste processtappen" als het vraagstuk van de "Integriteit van het meldingensysteem" aan de orde zou zijn.

In het Rapport 'Een Veilig Thuis' van april 2018 van de Vereniging BVIKZ wordt op pagina 13 gesproken over 362 onterechte meldingen (status 31 december 2017) over de laatste twee jaren (pagina 9). Bij deze 362 onterechte meldingen richt BVIKZ zich in hun rapport vooral op het vraagstuk van de "Waarheidsvinding bij de allereerste processtappen".

In de Zembla-uitzending 'Verdachte ouders' van 13 december 2018 wordt ingezoomd op het vermoeden van gevallen van Munchausen by Proxy (MbP) en Pediatric Condition Falsification (PCF) en hoe op dat moment in een aantal gevallen de professionele zorgvuldigheid van onder andere Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming te kort lijkt te schieten. Zembla gaat in zijn uitzending in op het vraagstuk van de "Waarheidsvinding bij de allereerste processtappen".

In haar proefschrift 'Dilemma's in child protection' van 1 februari 2018 schrijft dr. Bartelink : *"Daarnaast blijken persoonlijke redeneringen en de opvattingen van de professionals ten aanzien van kindermishandeling en de uithuisplaatsing van kinderen de besluitvorming substantieel te beïnvloeden. Dit verklaart mogelijk de beperkte effecten die Bartelink vond bij gebruik van een gestructureerd besluitvormings- en risicotaxatie-instrument."* Hiermee refereert dr. Bartelink aan het vraagstuk van de "Waarheidsvinding bij de allereerste processtappen".

In een artikel in De Groene Amsterdammer van 10 januari 2018 wordt onder de kop 'Als insinuaties feiten worden' stilgestaan bij het vraagstuk van de "Integriteit van het meldingensysteem" en wordt aangegeven dat het schonen van medische of jeugdzorgdossiers van aangetoond onjuiste belastende informatie vaak niet lukt. De Groene Amsterdammer vermeldt expliciet over een rapportage uit 2013 van de toenmalige Minister van V&J: *"De minister schrijft echter niets over het verwijderen van onterechte verdenkingen of over hoe professionals in de jeugdzorg moeten omgaan met aantoonbaar foute gegevens"*.

Tevens meldt De Groene Amsterdammer van 10 januari 2018 over het D'66-Kamerlid Vera Bergkamp: *"Reden voor haar om met Rens Raemakers vragen te stellen aan de Minister van Veiligheid en Justitie over rehabilitatie bij onterechte jeugdbeschermingsmaatregelen, zoals die ook in het strafrecht is geregeld"*. En hiermee refereert De Groene Amsterdammer aan het vraagstuk van "Waarheidsvinding bij de allereerste processtappen".

C) Inventarisatie van de mate waarin aandachtspunten die uit de casus 102 e en daarmee samenhangende rapportages naar voren komen en die een meer dan incidenteel karakter hebben ook in het beleid van het Ministerie J&V (en VWS) onderkend en opgepakt zijn .

In de brief van de Minister van VWS mede namens de Minister van Rechtsbescherming van 27 januari 2018 ter beantwoording van de TK-vragen van 18 december 2017 over de Zembla-uitzending "Verdachte ouders" wordt ingezoomd op het vermoeden van gevallen van Münchausen by Proxy (MbP) en Pediatric Condition Falsification (PCF) en hoe momenteel de verhoging van de professionele zorgvuldigheid van onder andere Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming aandacht krijgt. De Minister van VWS gaat in op het vraagstuk van de "Waarheidsvinding bij de allereerste processtappen" en geeft concreet in antwoord op vraag 9 aan: *".. Daarom is het essentieel dat dergelijke ingrijpende besluiten onderbouwd zijn en worden meegenomen op basis van een zorgvuldig feitenonderzoek"*.

Het VWS-J&V-VNG-Programma 'Geweld hoort nergens Thuis' van april 2018 refereert op pagina 23 in een alinea die handelt over de opgave voor het Actieplan Verbetering Feitenonderzoek aan artikel 3.3 van de Jeugdwet: Het volledig en naar waarheid aanvoeren van de van belang zijnde feiten in rapporten en verzoekschriften van de Raad voor de Kinderbescherming en Gecertificeerde Instellingen. Het programma refereert aan het vraagstuk van de "Waarheidsvinding bij de allereerste processtappen".

Het VWS-J&V-VNG-Programma 'Geweld hoort nergens Thuis' benoemt op pagina 23 voor het Actieplan Verbetering Feitenonderzoek de volgende opgaven:

- Een kwalitatief goed feitenonderzoek: rapportages die transparant en navolgbaar zijn voor ouders en kinderen. Alleen op die manier kunnen we ingrijpende beslissingen onderbouwen en uitleggen. Waar het gaat om strafbare vormen van kindermishandeling, vraagt dit om goede afstemming met de politie.
- Het verbeteren van de communicatie en samenwerking tussen ouders, kind en professionals.
- Een betere vormgeving en benutting van de ondersteuning voor ouders en kinderen.

Het programma refereert in de eerste bullet expliciet aan het vraagstuk van de "Waarheidsvinding bij de allereerste processtappen".

Het VWS-J&V-VNG-Programma 'Geweld hoort nergens Thuis' beschrijft op pagina 19: *'Onterechte meldingen bestaan dan ook niet. Als iemand zorgen heeft, dan is een melding terecht – of je nou een professional of een buurman bent. Wel kan achteraf na triage of na een onderzoek vastgesteld worden dat een melding ongegrond is gebleken'*. Het programma refereert hierbij aan het vraagstuk van de "Waarheidsvinding bij de allereerste processtappen" en refereert hierbij niet aan het vraagstuk van de "Integriteit van het meldingssysteem".

In de Nota naar de Minister van Rechtsbescherming van 29 maart 2018 wordt over het Actieplan Verbetering Feitenonderzoek het volgende gezegd: *'Waarheidsvinding is de afgelopen jaren ondanks verschillende 'intensiveringen' naar aanleiding van een onderzoek van de Kinderombudsman in (2013) een onderwerp gebleven dat op de (politieke) agenda staat (met name door het lid Bergkamp (D66) en toenmalige lid Van der Burg (VVD))*.

De Nota van 29 maart benoemt: *'dat uit een voorafgaande verkenning een aantal algemene uitgangspunten naar voren gekomen is en een gezamenlijke opgave geformuleerd is, die recht doet aan de voornoemde gelaagdheid van het begrip 'waarheidsvinding'. In het concept Actieplan wordt door middel van het formuleren van*

een gezamenlijke opgave gestreefd naar kwalitatief goed feitenonderzoek, transparante rapportages die navolgbaar zijn voor ouders en kinderen, verbeterde communicatie/ samenwerking tussen ouders, kinderen en professionals en vormgeving en benutting van de ondersteuning voor ouders en kinderen'.

De Nota refereert aan het vraagstuk van de "Waarheidsvinding bij de allereerste processtappen" en refereert bij het benoemen van het streven naar transparante rapportages deels aan het vraagstuk van de "Integriteit van het meldingensysteem".

Het Beroepsregister Jeugdzorg is formeel in werking getreden op 1 januari 2015 (Staatscourant 33806, 28 nov 2014), met als doel om daarmee het professioneel handelen van werkenden in de Jeugdzorg te borgen. Daaraan heeft Veilig Thuis in 2014 een handelingsprotocol gekoppeld. Daarmee, zo is mij geduid, kan als regel ook uitgegaan worden van een goede werking van de "Integriteit van het meldingensysteem".

Het Actieplan Verbetering Feitenonderzoek in de Jeugdbeschermingsketen is medio 2018 vanuit het Ministerie J&V opgeleverd. In dit Actieplan worden de basisbeginselen weergegeven die de Gertificeerde Instelling, de Raad voor de Kinderbescherming en Veilig Thuis moeten hanteren wanneer ze rapporteren. Als vierde basisbeginsel wordt expliciet genoemd: *"Foutieve informatie wordt verwijderd of wordt duidelijk gemaakt als niet-buikbaar in de dossiers. We zoeken naar slimme ICT-oplossingen hiervoor"*. Het Actieplan refereert hierbij aan het vraagstuk van de "Integriteit van het meldingensysteem".

4) CONCLUSIES

In de conclusies volg ik de stapsgewijze aanpak van de verkenningvraag:

A) Pleeg een verkenning naar aandachtspunten van en vanuit de casus 10.2.e over de wijze waarop in de Jeugdbeschermingsketen de rechtsbescherming van de betrokkenen in geval van melding dan wel signalering van een vermoeden van kindermishandeling is geregeld en wordt nageleefd.

B) Pleeg een verkenning naar de vraag of er aandachtspunten uit de casus 10.2.e en daarmee samenhangende rapportages naar voren komen die een meer dan incidenteel karakter hebben.

C) Indien er inderdaad meer dan incidentele aandachtspunten geïdentificeerd worden, geef dan in verkennende zin aan of deze punten in het beleid van het Ministerie J&V (en VWS) ook al onderkend en opgepakt zijn.

Conclusie I

In de casus 10.2.e zijn in de kern twee aandachtspunten aan de orde, de twee kernvraagstukken zoals geformuleerd door 10.2.e:

- *Hoe kan aan de voorkant, dus al bij de allereerste processtappen naar aanleiding van signalen van vermeende kindermishandeling, meer gerichtheid bewerkstelligd worden op objectiviteit, feitelijkheid en waarheidsvinding?*
- *Hoe kan er meer aandacht komen in de Kinderbeschermingsketen voor "Integriteit van het meldingen-systeem", dus fouten signaleren, herstellen en dit herstel ook doorvoeren in de keten van dossiers?*

Conclusie II

De twee kernvraagstukken die in de casus 10.2.e aan de orde zijn hebben een meer dan incidenteel karakter en zijn niet uniek. Er kan een benadering gemaakt worden die indiceert dat het tenminste vele tientallen tot wellicht enkele honderden van dergelijke "fout-persistente" gevallen per jaar betreft, enkele promilles van het totaal aantal kindermishandelingen per jaar.

Conclusie III

De twee kernvraagstukken die in de casus 10.2.e aan de orde zijn hebben een meer dan incidenteel karakter en dat is als zodanig ook benoemd door de media.

Conclusie IV

De twee kernvraagstukken die in de casus 10.2.e aan de orde zijn hebben een meer dan incidenteel karakter en dat heeft als zodanig recent ook de aandacht gehad van de Tweede Kamer en het Ministerie J&V (en VWS).

De Tweede Kamer en het Ministerie J&V (en VWS) lijken daarbij vooral gewicht toegekend te hebben aan het vraagstuk van de "Waarheidsvinding bij de allereerste processtappen".

Conclusie V

Het lijkt erop dat de Tweede Kamer en het Ministerie J&V (en VWS) recent vooral expliciet beleid en acties ingezet hebben op het vraagstuk van de "Waarheidsvinding bij de allereerste processtappen" en in mindere mate beleid en acties ingezet hebben op het vraagstuk van de "Integriteit van het meldingen-systeem".

Met het verschijnen van het Actieplan Verbetering Feitenonderzoek in de Jeugdbeschermingsketen in 2018 is actualisering van het operationeel handelen van de werkenden in de Jeugdzorg aan de orde, ook waar het de "Integriteit van het

meldingensysteem" betreft. Borging van het professioneel handelen van de werkenden in de Jeugdzorg vindt onder andere plaats via het BeroepsRegister Jeugdzorg met het daaraan gekoppelde tuchtrecht en het daaraan gekoppelde kwaliteitsprogramma van Veilig Thuis.

5) TOT SLOT

Klachten als in de casus 10.2.e zijn niet uniek. Dergelijke gevallen waarin interventies ten behoeve van het kind voorrang krijgen op en vooroplopen op de rechtsbescherming van de ouders lijken vaker voor te vallen. Bij de rapportage over dergelijke gevallen wordt door belangengroeperingen van ouders veelal gesproken in termen van honderdtallen per jaar, terwijl bij de rapportage over aantallen kindermishandelingsgevallen gesproken wordt in termen van ca. 119.000 per jaar (bron WVS-J&V-VNG-Programma 'Geweld hoort nergens Thuis' van april 2018).

De noodzaak tot het doorvoeren van verbeteringen op het vlak van "Waarheidsvinding bij de allereerste processtappen" en op het vlak van "Integriteit van het meldingensysteem" is beleidsmatig onderkend en opgepakt. Deze ingezette verbeteringen zullen op termijn onder andere een fenomeen als de "*undefined loop*" (zoals dit door 10.2.e in zijn casus geduid is) in geval van vermeende kindermishandeling doen verdwijnen.

Kinderen en zeker heel jonge kinderen kunnen niet zelfstandig optreden en de staat heeft daarin een verantwoordelijkheid, zoals vastgelegd in het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind, om deze kinderen bescherming te bieden.

Wanneer het gaat om kinderen die klem komen te zitten tussen twee ouders die niet gezamenlijk meer voor een kind zorgen en onderlinge verdeeldheid hebben over de aanpak en omgang, kan een ouder die in een dergelijke situatie in meer of mindere mate voor enige tijd buiten spel komt te staan daaronder lijden.

ANNEX I – DOCUMENTATIELIJST

- Actieplan Verbetering Feitenonderzoek in de Jeugdbeschermingsketen, dd zomer 2018; <https://www.rijksoverheid.nl/.../tk-bijlage-actieplan-verbetering-feitenonderzoek-in-de....>
- Als insinuaties feiten worden, onderzoek naar foute dossiers; De Groene Amsterdammer, <https://www.groene.nl/artikel/als-insinuaties-feiten-worden>, dd 10 jan 2018.
- Verdachte ouders; <https://zembla.bnnvara.nl/nieuws/belangenvereniging-onderzoekt-honderden-meldingen-bij-veilig-thuis-er-zijn-vele-misstanden>, dd 13 dec 2017.
- Dilemma's in child protection; Proefschrift C. Bartelink, Rijks Universiteit Groningen, dd 01 feb 2018.
- Een veilig thuis; OnderzoeksRapport BVIKZ, dd april 2018; <http://www.bvikz.nl/ewExternalFiles/Onderzoeksrapport%20Bvikz%20onterechte%20meldingen%20Veilig%20thuis%202018.pdf>
- Erkenning van Beroepsregister voor Jeugdzorg; Staatscourant 33806, dd 28 nov 2014.
- Mail Oosterveer over onvrede afhandeling klacht AD-RvdK + Rapport Inspectie Jeugdzorg, dd 27 feb 2015.
- Mail 10.2.e aan Korpsleiding over Onprotocollaire Veilig Thuis melding Politie, dd 27 mrt 2018.
- Mail 10.2.e aan Minister Grapperhaus, dd 24.01.2018.
- Mail 10.2.e aan pSG J&V over relevante stukken en openstaande vragen, dd 8 mrt 2018. **VERTROUWLIJK**.
- Mail 10.2.e aan 10.2.e, dd 21.03.2018.
- Mail 10.2.e over zijn interactie met het OM, dd 21 mrt 2018.
- Mail 10.2.e met contactgegevens van te raadplegen personen, dd 21 mrt 2018.
- Nota Actieplan Waarheidsvinding; Min. J&V, dd 25 mrt 2018.
- Nota Min VWS Beantwoording vragen Kamerleden Bergkamp (D'66) en Raemakers (D'66) naar aanleiding van de uitzending Zembla 'Verdachte ouders', dd 29 jan 2018.
- Uitspraak Klachtencommissie III van de Raad voor de Kinderbescherming, dd 18 dec 2013.
- Verslag interview 10.2.e, dd 16 april 2018.
- Verslag interview 10.2.e, dd 21 mrt 2018.
- Verzoek Nationale Ombudsman aan de directie RvdKB regio Midden Nederland, dd 30 juli 2014.
- Wenselijkheid mag nooit de werkelijkheid verdringen; <https://www.gemeente.nu/blog/wenselijkheid-mag-nooit-de-werkelijkheid-verdringen/>).

Ministerie van Justitie en Veiligheid

SIGNAAL

10.2.e

Incident of Patroon?

10.2.e

24 juli 2018

Incident of Patroon

Kwalitatieve verkenning

Naar de wijze waarop in de Jeugdbeschermingsketen Rechtsbescherming van de betrokkenen in geval van melding van, dan wel signalering / consultatie bij een vermoeden van kindermishandeling is geregeld en wordt nageleefd, naar aanleiding van de casus ^{10.2 e} .

Incident of Patroon

A) Verkenning

- Welke Aandachtspunten
- Van en vanuit casus ^{10.2e}

B) Verkenning

- Hebben de aandachtspunten een meer dan incidenteel karakter?

C) Verkenning

- Onderkend en opgepakt door Min J&V ?

Incident of Patroon

METHODE - 1

- Verkenning is kwalitatief, beschrijvend, benaderend van karakter.
- Geen volledigheid, compleetheid, uitputtendheid.
- Fysiek interview met ^{10.2.e} [REDACTED].
- Telefonisch interview met zijn advocaat ^{10.2.e} [REDACTED].

Incident of Patroon

METHODE - 2

- Opgemaakte gespreksverslagen .
- Vele documenten van 10.2.e [REDACTED]
- Telefonisch contact met mevrouw Hooglugt (voorzitter BelangenVereniging voor ouders met Intensieve Kinder Zorg, BVIKZ) + rapport 'Een Veilig Thuis' van BVIKZ.

Incident of Patroon

METHODE - 3

- Gesprekken met beleidsmedewerkers van J&V over het lopende beleid en de ontwikkelingen.
- Documentatie van gedrukte media + TV-uitzendingen.
- Documentatie van de Ministeries J&V en VWS + nota's aan de TK + beantwoording van Kamervragen.

Incident of Patroon

METHODE - 4

- Ik heb me in deze in deze verkenning voor wat betreft de casus gebaseerd op de informatie zoals die door ^{10.2.e} [redacted] en zijn advocaat ^{10.2.e} [redacted] aangedragen is.
- Informatie van andere betrokken partijen in deze casus maken geen onderdeel uit van deze verkenning op casusniveau.

Incident of Patroon

RESULTATEN - 1

Aandachtspunten van en vanuit casus 10.2.e.

- Hoe kan aan de voorkant, dus al bij de allereerste processtappen naar aanleiding van signalen van vermeende kindermishandeling, meer gerichtheid bewerkstelligd worden op objectiviteit, feitelijkheid en waarheidsvinding?

Incident of Patroon

RESULTATEN - 2

- Hoe kan er meer aandacht komen in de Kinderbeschermingsketen voor “Integriteit van het meldingen-systeem”, dus fouten signaleren, herstellen en dit herstel ook doorvoeren in de keten van dossiers?

Incident of Patroon

RESULTATEN - 3

10.2.e : *"Hoe als burger uit doordenderende undefined n het Jeugdbeschermingsstelsel te geraken?"*

Twee belangrijkste "meetbare" aandachtspunten

- Het vraagstuk van de "Waarheidsvinding bij de allereerste processtappen".
- Het vraagstuk van de "Integriteit van het meldingensysteem".

Incident of Patroon

RESULTATEN - 4

Meer dan incidenteel karakter ?

- Praktijkervaringen 10.2.e.
- 'Een Veilig Thuis' BVIKZ.
- Artikel Groene Amsterdammer.
- Zembla-uitzending 'Verdachte ouders'
- Proefschrift 'Dilemma's in child protection'

Incident of Patroon

RESULTATEN - 5

Onderkend en opgepakt door Beleid ?

- Brief van de Minister van VWS mede namens JenV van 27 januari 2018 ter beantwoording van de TK-vragen van 18 december 2017 over de Zembla-uitzending "Verdachte ouders".
- Het VWS-J&V-VNG-Programma 'Geweld hoort nergens Thuis' van april 2018.

Incident of Patroon

RESULTATEN - 6

Onderkend en opgepakt door Beleid?

- Het VWS-J&V-VNG-Programma 'Geweld hoort nergens Thuis' van april 2018.
- Actieplan Verbetering Feitenonderzoek medio 2018.
- Uitvoeringsprogramma 'Scheiden zonder Schade'.
- Het Beroepsregister Jeugdzorg, ook geldend voor medewerkers RvdK, is formeel in werking getreden op 1 januari 2015 (Staatscourant 33806, 28 nov 2014).

Incident of Patroon

Conclusie - I

In de casus ^{10.2.e} [redacted] zijn in de kern twee aandachtspunten aan de orde, de twee kernvraagstukken zoals geformuleerd door ^{10.2.e} [redacted]:

- Het vraagstuk van de "Waarheidsvinding bij de allereerste processtappen".
- Het vraagstuk van de "Integriteit van het meldingensysteem".

Incident of Patroon

Conclusie – II

- De twee kernvraagstukken die in de casus ^{10.2e} [redacted] aan de orde zijn hebben een meer dan incidenteel karakter en zijn daarom niet uniek.
- Er kan een benadering gemaakt worden die indiceert dat het tenminste vele tientallen en wellicht enkele honderden van dergelijke “fout-persistente” gevallen per jaar betreft, enkele promilles van het totaal aantal kindermishandelingen per jaar.

Incident of Patroon

Conclusie – III

De twee kernvraagstukken die in de casus ^{10:2 e} aan de orde zijn hebben een meer dan incidenteel karakter en dit is als zodanig ook benoemd door de media.

Incident of Patroon

Conclusie – IV

- De twee kernvraagstukken die in de casus ^{10.2.e} aan de orde zijn hebben een meer dan incidenteel karakter en dat heeft als zodanig ook aandacht gehad van de Tweede Kamer en het Ministerie J&V (en VWS).
- De Tweede Kamer en het Ministerie J&V (en VWS) lijken daarbij het meeste gewicht toegekend te hebben aan het vraagstuk van de “Waarheidsvinding bij de allereerste processtappen”.

Incident of Patroon

Conclusie – Va

Het lijkt erop dat de Tweede Kamer en het Ministerie J&V (en VWS) recent vooral expliciet beleid en acties ingezet hebben op het vraagstuk van de “Waarheidsvinding bij de allereerste processtappen” en in mindere mate beleid en acties ingezet hebben op het vraagstuk van de “Integriteit van het meldingen-systeem”.

Incident of Patroon

Conclusie – Vb

- De operationele aanpak van het vraagstuk van de “Integriteit van het meldingsstelsel” is in 2014 ondergebracht in het handelingsprotocol van Veilig Thuis.
- Voor alle professionals in de Jeugdzorg en bij de Raad voor de Kinderbescherming geldt borging van hun professioneel handelen via hun verplichte registratie per 1 januari 2015 bij onder andere het BeroepsRegister Jeugdzorg met het daaraan gekoppelde tuchtrecht.
- Met het verschijnen van het “Actieplan Verbetering Feitenonderzoek in de Jeugdbeschermingsketen” in 2018 is actualisering van het operationeel handelen van de werkenden in de Jeugdzorg aan de orde .

Incident of Patroon

GESPREK

Incident of Patroon

Expertteam Ouderverstoting

Organisatie

Ministerie van Justitie en Veiligheid,
Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Sanctietoepassing en Jeugd, afdeling
Jeugd.

Contactpersoon: .....

Aanleiding

Op 21 mei jongstleden is de motie-Westerveld (GL) aangenomen (tegen: VVD, CDA, CU, SGP) waarin de regering wordt verzocht om op korte termijn concrete oplossingen voor het probleem van 'ouderverstoting' te laten uitwerken door een onafhankelijke onderzoekscommissie in samenwerking met ervaringsdeskundigen. De overwegingen daarbij zijn dat er vaak weinig kennis is bij jeugdzorgprofessionals, politie en justitie over ouderverstoting en dat wetenschappelijk onderzoek aantoont dat er manieren zijn om ouderverstoting te herkennen. Ter uitvoering van deze motie wordt een expertteam 'Ouderverstoting' opgericht.

Samenstelling expertteam

1. Het expertteam bestaat uit een voorzitter en zes leden:

1. mr. Cees van Leuven, raadsheer bij het Gerechtshof 's-Hertogenbosch (voorzitter)
2. prof. mr. Maurits Barendrecht, hoogleraar privaatrecht aan de Universiteit van Tilburg en research director bij HiIL Innovating Justice
3. drs. Annette Roeters, algemeen directeur Raad voor de Kinderbescherming
4. drs. Gerda de Boer, orthopedagoog en ouderschapsbemiddelaar
5. drs. Heleen Koppejan-Luitze, levenslooppsycholoog NIP, docent en promovenda
6. drs. Jurjen Tak, orthopedagoog, klinisch psycholoog-big n.p. en supervisor
7. prof. dr. Louis Tavecchio, emeritus hoogleraar pedagogiek

Opdracht expertteam

Een kind heeft recht op omgang met beide ouders. In de situatie dat deze omgang door toedoen van de ene ouder niet tot stand komt of wordt stopgezet, staan het kind en de andere ouder nu echter vaak met lege handen.

Het expertteam ouderverstoting krijgt de opdracht om op korte termijn met concrete oplossingen te komen om deze situatie te voorkomen dan wel om effectief in te grijpen als deze situatie zich voordoet. Het expertteam richt zich op:

- a. de methodieken om ouderverstotingsprocessen tijdig op het spoor te komen;
- b. de interventies om tijdig en effectief in te kunnen grijpen.

Het expertteam voert deze opdracht uit in samenwerking met ervaringsdeskundigen. Het expertteam zal op 15 juli 2019 van start gaan voor de duur van één jaar. Het expertteam betreft daarbij de acties van het Programma Scheiden zonder Schade. In het actieplan zijn de volgende acties benoemd die in dit kader relevant kunnen zijn:

- bevorder de bewustwording dat het kind recht heeft op zorg door en contact met beide ouders;
- stimuleer interventies voor de individuele ouder, zoals 'new ways for families' of DEES;
- stimuleer het 'parallelle ouderschap' bij een eenmaal geëscaleerde scheiding;

- verken de mogelijkheden tot verplichte therapie voor de individuele ouder bij psychiatrische problematiek;
- heroverweeg het vereiste van toestemming van beide ouders voor therapieën of interventies;
- overweeg – in navolging van België – strafbaarstelling van het voortdurend frustreren van omgangsregelingen;
- borg dat in de opleiding van de relevante beroepsgroepen aandacht is voor de verschillende aspecten van relatie- en scheidingsproblematiek (waaronder het fenomeen van ouderverstoting) en maak daartoe zo nodig resultaatafspraken met de opleidingsorganisaties;
- organiseer cursussen, trainingssessies en informatie voor professionals die op enigerlei wijze professionele verantwoordelijkheid dragen voor kinderen;
- bevorder opleiding, kennisopbouw en competentietraining, maar vooral het lerend vermogen van de professionals in dialoog met alle betrokkenen;
- pas de richtlijnen Jeugdhulp en Jeugdbescherming (Richtlijn Scheiding en problemen van jeugdigen) zo aan, dat meer recht wordt gedaan aan het uitgangspunt van gelijkwaardig ouderschap;
- investeer in methodieken van waarheidsvinding en zorg dat er het oog daarop er adequate verbindingen zijn tussen het juridische deel van het scheidingsproces en de hulpverlening. Sluit aan bij het Actieplan waarheidsvinding;
- onderzoek in samenspraak met de Nationale Politie de mogelijkheden van de inzet van terzake deskundig politiepersoneel, zowel ten aanzien van vroegtijdig signaleren als van waarheidsvinding en naleving van omgangsregelingen.

Vergoeding

De leden van het expertteam krijgen een bezoldiging conform de regeling vergoeding Platformleden.

10.2.e - BD/CBJ/JIZ

Van: 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO
Verzonden: dinsdag 10 december 2019 16:38
Aan: 10.2.e - BD/DSenJ/J
Onderwerp: FW: QA ouderverstoting - AO 11/12 [#3471]
Bijlagen: QenA ouderverstoting voorschriften 279 Sr.docx

Hi,
 Heb inmiddels contactpersoon gekregen waar DGPOL/10.2.e mee kan schakelen.
 Net deze QA zelf maar opgesteld en voorgelegd. Moet nu ook andere dingen oppakken.

Van: 10.2.e - BD/DSenJ/J 10.2.e @minjenv.nl>
Verzonden: dinsdag 10 december 2019 13:18
Aan: 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO <10.2.e @minjenv.nl>
Onderwerp: voorbereiding ivm AO morgen

Hoi 10.2.e ,
 Zoals zojuist afgesproken ontvang ik indien mogelijk graag QenA's over onderstaande onderwerpen en hoor ik graag met wie ik kan afstemmen morgen tijdens het debat. Dank!
 - Twitterbericht 10.2.e : "Waarheidsvinding irt ouderverstoting hoort bij politie thuis. De-escalatie, waarheidsvinding en rechtsherstel". → Wat doet de politie hieraan?
 - Nieuwe voorschriften politie mbt art 279 WvSr onttrekken ouderlijk gezag. → Wat betekenen deze nieuwe voorschriften bij het tegengaan van ouderverstoting?

10.2.e
 Sr. beleidsmedewerker Jeugd

Ministerie van Justitie en Veiligheid
 Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
 Directie Sanctietoepassing en Jeugd
 Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
 Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

T 070 370 10.2
 M 06 10.2.e
 10.2.e @minvenj.nl
www.rijksoverheid.nl/venj

Voor een veilige en rechtvaardige samenleving

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

----- Disclaimer -----

De informatie verzonden met dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en zij die van de geadresseerde(n) toestemming kregen dit bericht te lezen.

10.2.e - BD/CBJ/JIZ

Van: 10.2.e - BD/DSenJ/J
Verzonden: dinsdag 10 december 2019 17:33
Aan: Parlementair - DGPenV
CC: 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO
Onderwerp: FW: Notitie sp/D'66 ouderverstoting
Bijlagen: NOT SP-D66 ouderverstoting_omgangsproblematiek.pdf

Hoi 10.2.e ,

Bijgevoegd, zoals verwacht, een notitie van de SP en D66 over de rol van de politie bij ouderverstoting en omgangsproblematiek. Hierop moet vanuit Politie een reactie worden gegeven. Ik bel zo even na.

Groet, 10.2.e

10.2.e

Sr. beleidsmedewerker Jeugd

.....
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directoraat-Generaal Straffen en Beschermen
Directie Sanctietoepassing en Jeugd
 Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
 Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag

.....
 T 070 370 10.2
 M 06 10.2.e
 10.2.e @minvenj.nl
www.rijksoverheid.nl/venj

.....
 Voor een veilige en rechtvaardige samenleving
 .....

Notitie:

De rol van de politie bij ouderverstoting en omgangsproblematiek

Michiel van Nispen, Tweede Kamerlid voor de SP

Vera Bergkamp, Tweede Kamerlid voor D66

December 2019

Een scheiding waar kinderen bij betrokken zijn is een zeer ingrijpende gebeurtenis. Per jaar maken naar schatting zo'n 70.000 thuiswonende kinderen in Nederland een (echt)scheiding van hun ouders mee. Veel scheidingen verlopen zonder al te veel problemen, maar naar schatting 10 tot 15% van de echtscheidingen verloopt zo problematisch dat kinderen hiervan blijvende schade ondervinden. Duizenden kinderen hebben ernstige last van de gevolgen van de scheiding, omdat hun ouders met elkaar overhoop liggen. Dit kan leiden tot problemen op school, meer crimineel gedrag, emotionele stress en latere problemen in eigen relaties.¹

Ongeveer 15% van alle kinderen van gescheiden ouders heeft na de scheiding geen contact meer met een van de ouders. Bijvoorbeeld omdat de ene ouder bewust en gericht, zonder legitieme reden, het kind bij de andere ouder vandaan houdt. Deze vorm van onttrekking aan het ouderlijk gezag wordt ook wel ouderverstoting genoemd. Te vaak wordt ouderverstoting niet herkend en raakt een van de ouders – meestal de vader – het contact met zijn kinderen kwijt; deze ouder voelt zich dan vaak machteloos en het kind raakt beschadigd.²

Steeds meer mensen, instanties en wetenschappers benoemen ouderverstoting als een schrijnend en weerbarstig probleem. Ouderverstoting kan worden gezien als een vorm van kindermishandeling. Het is tijd om dit probleem serieus te nemen en maatregelen te treffen. Deze notitie richt zich op het voorkomen van ouderverstoting door vroegtijdig in te grijpen als het kind bij een van de ouders wordt weggehouden zonder dringende reden.

Het belang van het kind

In internationale verdragen is opgenomen dat het belang van het kind altijd voorop moet staan. Het kind heeft het recht om door beide ouders te worden verzorgd en opgevoed en de ouders hebben het recht om hun kinderen op een wijze te verzorgen en op te voeden die zij aangewezen achten. In de Nederlandse wet is vastgelegd dat een kind het recht heeft en behoudt op een gelijkwaardige verzorging en opvoeding door beide ouders, ook na echtscheiding. Contact met beide ouders is in beginsel goed voor de ontwikkeling van het kind, zijn/haar basisvertrouwen en het vermogen om zelf later duurzame relaties aan te kunnen gaan.

1. <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2017/09/14/andre-rouvoet-voorzitter-platform-divorce-challenge>.

2. 'Scheiden... en de kinderen dan?' Platform 'Scheiden zonder Schade', februari 2018.

Het is dus juist in het belang van het kind om contact te houden met beide ouders. Dat uitgangspunt krijgt in de dagelijkse praktijk echter een minimale vertaling. Bij het probleem van de Internationale Kinderontvoeringen, waarmee de parallel kan worden gezocht, gaat dit anders. Daar is het motto 'eerst terug dan pas praten', vanuit de gedachte dat geen onomkeerbare situatie moet ontstaan, namelijk vervreemding van het kind van de ouder, waarna terugkeer na geruime tijd niet meer in het belang van het kind wordt geacht. Iets soortgelijks geldt bij onttrekking aan het gezag en dreigende oudervervreemding: het uitgangspunt zou moeten worden dat spoedig herstel van contact plaatsvindt. Bij frustratie van de omgang met de andere ouder moet alles er op gericht zijn om de omgang in het belang van het kind te herstellen. Uiteraard kan dit alleen als acuut gevaar is uitgesloten. Als het contact dan hersteld is moet alles in het werk gesteld worden om zo snel mogelijk een goede structurele oplossing te vinden om verdere ouderverstoting te voorkomen.

De stand van zaken

Op dit moment wordt begrijpelijkerwijs primair gekeken naar het civiele recht, het is een geschil tussen twee partijen, dat uiteindelijk bij de civiele rechter terecht kan komen. Het civiele recht biedt diverse mogelijkheden, zoals het eisen van dwangsommen, die in de praktijk onvoldoende soelaas bieden. Het civiele recht schiet tekort, zeker ook in de snelheid die eigenlijk vereist is. Het voor langere tijd ontbreken van contact tussen ouder en kind zorgt er ook geregeld voor dat het kind zelf geen contact meer wil, al dan niet hiertoe beïnvloed door de ouder die omgang met de andere ouder weigert.

De politie ziet voor zichzelf alleen een taak als de directe veiligheid in geding is en verwijst bij omgangsproblemen vooral naar de advocatuur, de hulpverlening en het civiele recht. In de huidige praktijk worden ouders die omgang weigeren vrijwel nooit bestraft maar juist beloond voor hun tegenwerking omdat niemand handhaaft. Omgangsproblematiek is ingewikkeld, maar het tolereren van de weigerachtige houding van een van de ouders is geen optie. Vanwege de belangen van de andere ouder, maar zeker ook vanwege de belangen van het kind die voorop moeten worden gesteld. Het verliezen van contact kan traumatische effecten hebben.

Inmiddels heeft ook een ruime Kamermeerderheid uitgesproken dat er meer moet gebeuren. De regering heeft de opdracht gekregen met voorstellen te komen hoe ouders, beter dan nu, gedwongen kunnen worden zich aan omgangsregelingen te houden, waaronder voor zover nodig en mogelijk aanscherping van het huidige strafrecht en/of actiever gebruik daarvan, waarbij het belang van het kind centraal staat. Deze motie van de SP, de VVD en D66 werd aangenomen.³

Naar het strafrecht als optimum-remedium

Het onttrekken aan het ouderlijk gezag is reeds strafbaar volgens artikel 279 van het wetboek van strafrecht. Toch wordt het strafrecht niet of nauwelijks ingezet in gevallen van omgangsproblematiek en ouderverstoting. In de dagelijkse praktijk wordt het doen van aangifte bij omgangsproblemen regelmatig ontraden door de politie. Zorgvuldig onderzoek wordt hierbij vaak niet gedaan. Dit wordt van de politie ook niet verwacht. Als de directe veiligheid van geen van de betrokkenen in gevaar is wordt de melding overgedragen aan Veilig Thuis. Het niet nakomen van omgangsregelingen leidt op dit moment niet tot politieoptreden.

De preventieve werking van het strafrecht kan groot zijn, maar de eerlijkheid gebied te zeggen dat we dit nog niet met zekerheid kunnen zeggen. Daarom stellen we voor eerst te starten met een of twee pilots die goed geëvalueerd moeten worden. Het doel is niet om de onwillige ouder te bestraffen, maar de politie kan wel heel effectief situaties de-escaleren door de onwillige ouder aan te spreken, te waarschuwen en uit te leggen welke wettelijke plicht hij of zij heeft en welke consequenties er aan verbonden zijn als wordt geweigerd daar aan te voldoen. Wanneer bijvoorbeeld een schriftelijke aanwijzing door de gezinsvoogd niet wordt opgevolgd, volgt er een interventie door de politie, die dan kan zeggen: 'Het is niet toegestaan het kind weg te houden bij de andere ouder. Wat u doet is strafbaar, dat kan gevolgen hebben.' Een ouder die de omgang frustreert en aangesproken wordt op zijn of haar gedrag, krijgt dan de kans dit te herstellen. Dat is wat wij concreet voorstellen. Het is belangrijk om hier niet te lang mee te wachten. Als er eenmaal vervreemding is ontstaan tussen ouder en kind dan dreigt het gevaar dat herstel van contact niet meer in het belang van het kind is.

3. Tweede Kamer, vergaderjaar 2017–2018, 33 836, nr. 27.

Maatregelen

- De politie krijgt een belangrijkere rol bij het niet nakomen van omgangsregelingen en dreigende ouderverstoting. Bij complexe en ernstige omgangsproblematiek is behoefte aan een autoriteit met de juiste bevoegdheden en vaardigheden. De politie heeft de autoriteit, de vaardigheden en de bevoegdheden om te interveniëren. De politie is getraind en ervaren in de-escaleren, heeft ervaring, kan handhaven en orde herstellen. Wij denken dat de politie een cruciale rol kan spelen in het oplossen van dit taaie probleem. Als een rechter zich al heeft uitgesproken over het verdelen van de zorgtaken of een omgangsregeling en de afspraken niet worden nagekomen, pleegt de politie zo snel mogelijk een interventie. Wij stellen voor dat de ouder die de omgang frustreert snel wordt aangesproken door de politie. Snel ingrijpen kan veel leed voorkomen.
- De basiskennis van agenten die mogelijk met omgangsproblematiek in aanraking kunnen komen, denk bijvoorbeeld aan de wijkagent, moet omhoog door in de opleiding voldoende aandacht te besteden aan bewustwording, kennis en vaardigheden. Omgangsproblematiek is complex, vanwege de civielrechtelijke, strafrechtelijke, psychologische en pedagogische kanten van de zaak. Beter en sneller optreden kan leiden tot een efficiëntere inzet van de politie, en dus minder belasting, want de huidige werkwijze vraagt op dit moment vrij veel inzet van de politie. Ook het platform Scheiden zonder schade heeft gewezen op het belang van politiepersoneel dat voldoende deskundig is, 'zowel ten aanzien van vroegtijdig signaleren van complexe scheidingen als van waarheidsvinding en naleving van omgangsregelingen'.⁴
- Bij aangifte van onttrekking aan het ouderlijk gezag (art. 279 Sr.) moet allereerst gekeken worden of er reëel gevaar dreigt voor het kind, want dan is er een legitieme reden om het kind bij de andere gezaghebbende ouder weg te houden. Of er sprake is van gevaar kan onderzocht worden door de (specialist binnen de) politie, in samenwerking met de betrokken hulpverleners en Veilig Thuis. Goede informatie-uitwisseling tussen de politie, het OM en de gemeentelijke wijkteams is hierbij van belang.
- Is het reële gevaar er niet voor het kind, dan is er geen gegronde reden het kind contact met de andere ouder te ontfangen en moet er gewerkt worden aan herstel van contact, in het belang van het kind. De politie kan dan de onwillige ouder wijzen op de wettelijke plicht en de consequenties als wordt geweigerd aan de omgangsregeling te voldoen. De hulpverlening (bv. Veilig Thuis) kan de ouders en kinderen vervolgens toe leiden naar de juiste zorg.
- Tijdens het opbouwen van de juiste kennis en werkwijzen voor het hele politiekorps, in alle regio's, kunnen we starten met een pilot in bijvoorbeeld twee gemeenten (te denken valt aan Rotterdam en Den Haag). Bij die pilots moet dan gekeken worden naar de winsten en eventuele knelpunten in de gehele keten, dus ook bij de rechterlijke macht, wanneer de politie bij schending de ouder aanspreekt conform het strafrecht.
- Omdat de politie een belangrijkere rol krijgt zou het goed zijn als er meer overleg plaatsvindt tussen Veilig Thuis, politie, maar bijvoorbeeld ook het Openbaar Ministerie. Het samenwerkingsverband dat er reeds is tussen Veilig Thuis, de politie en het Openbaar Ministerie wordt intensiever doordat cases altijd in dit samenwerkingsverband worden besproken.

Tot slot

Het is in het belang van het kind dat het door beide ouders wordt verzorgd en opgevoed, ook na een scheiding, behalve als reëel gevaar voor het kind dreigt. Als daar geen sprake van is moet het contact tussen ouder en kind worden beschermd en zo nodig hersteld. Ouderverstoting is een groot probleem, zowel qua ernst als omvang. Het beschadigt kinderen en de betrokken ouders. Het moet niet langer mogelijk zijn dat een ouder ongestraft het contact met de andere ouder frustreert. Het moet duidelijk zijn dat aan het frustreren van omgangsregelingen consequenties verbonden zijn. Dat doen we door de ouder die de omgang frustreert aan te laten spreken door de politie.

4. 'Scheiden... en de kinderen dan?' Platform 'Scheiden zonder Schade', februari 2018. P. 25.

10.2.e - BD/CBJ/JIZ

Van: 10.2.e - BD/DSenJ/J
Verzonden: dinsdag 10 december 2019 19:51
Aan: 10.2.e - BD/DSenJ/J; 10.2.e - BD/DSenJ/J
Onderwerp: RE: nav notie SP en D66

I'll keep you posted.

Verzonden met BlackBerry Work
 (www.blackberry.com)

Van: 10.2.e - BD/DSenJ/J <10.2.e@minjenv.nl>
Datum: dinsdag 10 dec. 2019 7:49 PM
Aan: 10.2.e - BD/DSenJ/J <10.2.e@minjenv.nl>, 10.2.e - BD/DSenJ/J <10.2.e@minjenv.nl>, 10.2.e - BD/DSenJ/J <10.2.e@minjenv.nl>
Onderwerp: RE: nav notie SP en D66

Mij ook.ik wacht nog even met Wim informeren.

Verzonden met BlackBerry Work
 (www.blackberry.com)

Van: 10.2.e - BD/DSenJ/J 10.2.e@minjenv.nl>
Datum: dinsdag 10 dec. 2019 7:45 PM
Aan: 10.2.e - BD/DSenJ/J <10.2.e@minjenv.nl>, 10.2.e - BD/DSenJ/J <10.2.e@minjenv.nl>
Onderwerp: RE: nav notie SP en D66

11.1

Verzonden met BlackBerry Work
 (www.blackberry.com)

Van: 10.2.e - BD/DSenJ/J <10.2.e@minjenv.nl>
Datum: dinsdag 10 dec. 2019 7:35 PM
Aan: 10.2.e - BD/DSenJ/J <10.2.e@minjenv.nl>
Onderwerp: FW: nav notie SP en D66

Verzonden met BlackBerry Work
 (www.blackberry.com)

Van: 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO 10.2.e@minjenv.nl>

Datum: dinsdag 10 dec. 2019 7:33 PM

Aan: 10.2.e - BD/DSenJ/J <10.2.e@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: nav notie SP en D66

Hallo 10.2,

Dank, ik heb nu iets meer dan een A4 met eerste reactie waarbij ik eerste en derde punt heb overgenomen.

Verder heeft het (helaas) een afwijzend karakter. Ik leg het even voor bij mijn leidinggevende 10.2.e en parlementair DGPOL/POL.

Kennelijk was 10.2.e hier ook eerder bij betrokken maar die kreeg ik niet te pakken.

11.1

Stuur het je straks door.

Groeten,

10.2

Van: 10.2.e - BD/DSenJ/J

Verzonden: dinsdag 10 december 2019 19:05

Aan: Parlementair - DGPenV ; 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO

Onderwerp: nav notie SP en D66

Hoi 10.2.e en 10.2,

Als ik de aanbevelingen lees, kom ik op het volgende:

- Als de rechter een beschikking afgeeft die m.b.v. inzet van de sterke arm ten uitvoer kan worden gelegd, moet hieraan opvolging worden gegeven.
- In de notitie wordt voorgesteld dat als een schriftelijke aanwijzing door de gezinsvoogd niet wordt opgevolgd, er een interventie volgt door de politie. 11.1
- Kennisbevordering van politiepersoneel is één van de acties die het Programma SzS moet uitvoeren. Dit is al besproken met collega's van DGPOL en Politie (André Rouvoet met 10.2.e en 10.2.e met 10.2.e). We kunnen deze actie niet zonder jullie uitvoeren.
- Ten aanzien van de aanbeveling dat bij aangifte van onttrekking aan het ouderlijk gezag eerst gekeken moet worden of er reëel gevaar dreigt voor het kind, vraag ik mij af of dit raakt aan het actieplan feitenonderzoek. Hiervan is de politie ook onderdeel.
- Ze stellen ook nog voor dat meer overleg moet plaatsvinden met Veilig Thuis en het Openbaar Ministerie. 11.1

Ter achtergrondinformatie het WODC-onderzoek over het niet nakomen van omgangsregelingen, waarin staat dat het bestaande aanbod aan juridische opties en mogelijkheden om omgangsregelingen af te dwingen al ruim is. Wij beschikken al over een breed scala aan wettelijke (dwang)middelen en het strafrecht adresseert niet de onderliggende ouderproblematiek. Het niet nakomen van omgangsregelingen is bovendien strafbaar, maar de politie moet in alle gevallen wel handhaven. https://www.wodc.nl/binaries/2907_Samenvatting_tcm28-371961.pdf Ik lees veel over het feit dat politie direct onderzoek moet doen naar huiselijk geweld of andere gevaarlijke situaties binnen een gezin. 11.1

Ik weet niet welke acties de politie in dit kader uitvoert?

Ik hoop dat dit behulpzaam is.

Groeten, 10.2

10.2.e - BD/CBJ/JIZ

Van: 10.2.e - BD/DVB/IV
Verzonden: dinsdag 10 december 2019 22:34
Aan: 10.2.e - BD/DSenJ/J
CC: 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO; Parlementair - DGPenV;
 10.2.g @politie.nl'; 10.2.e @politie.nl';
 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO
Onderwerp: FW: notitie ouderverstoting
Bijlagen: QenA ouderverstoting voorschriften 279 Sr.docx; QenA notitie ouderverstoting SP en D66.docx

Beste 10.2.e,

Bijgaand een reactie op de notitie SP en D66 inzake ouderverstoting. Vanwege de enorme tijdsdruk is het niet gelukt deze af te stemmen met politie. Tot morgenochtend 09.30 kan lijkt me nog aan de noodrem worden getrokken.

Groeten,

10.2.e

Van: 10.2.e <10.2.e@gmail.com>

Datum: dinsdag 10 dec. 2019 10:27 PM

Aan: 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO <10.2.e@minjenv.nl>

Onderwerp:

10.2.e - BD/CBJ/JIZ

Van: 10.2.e - BD/DSenJ/J
Verzonden: woensdag 11 december 2019 08:39
Aan: 10.2.e - BD/DSenJ/J
Onderwerp: FW: Programma Huiselijk Geweld en Kindermishandeling - infographics
Bijlagen: 18389_Infographics Huiselijk geweld, ex-partner stalking en kindermishandeling (POL)_A4.pdf

Urgentie: Hoog

Van: 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO
Verzonden: woensdag 11 december 2019 08:36
Aan: 10.2.e - BD/DSenJ/J
Onderwerp: FW: Programma Huiselijk Geweld en Kindermishandeling - infographics
Urgentie: Hoog

Ha 10.2.e,

Deze infographic komt misschien ook nog van pas over de integrale aanpak op aanpalend thema. 11.1

[Redacted text block]

Groeten,
10.2.e

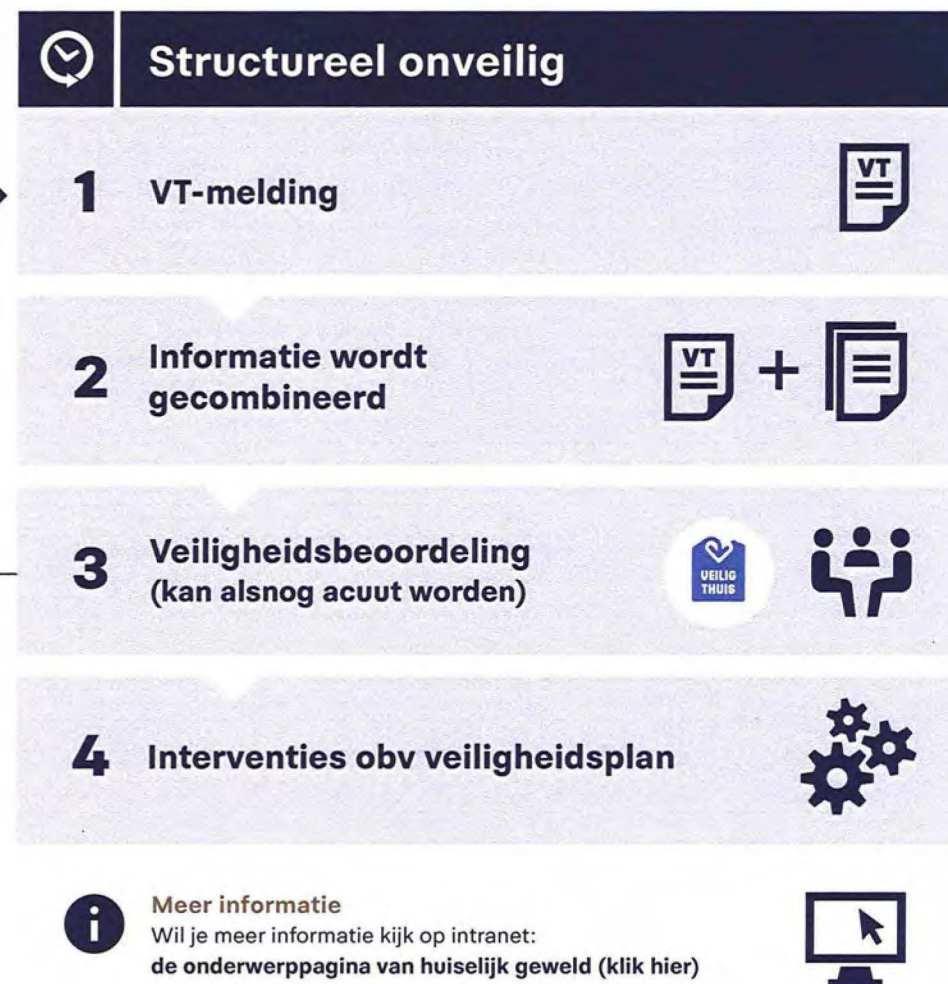

Veiligheid voorop!

... dan risicogestuurde zorg, dan herstelgerichte zorg

Programma 'Eén aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling'. In aansluiting op de ontwikkelagenda van het netwerk straf-zorg.

10.2.e BD/CBJ/JIZ

Van: 10.2.e - BD/DSenJ/J
Verzonden: woensdag 11 december 2019 08:45
Aan: 10.2.e - BD/DSenJ/J; 10.2.e - BD/DSenJ/J; 10.2.e
10.2.e - BD/DSenJ/J
Onderwerp: RE: notitie ouderverstoting

11.1

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 10.2.e - BD/DSenJ/J <10.2.e@minjenv.nl>
Datum: woensdag 11 dec. 2019 7:50 AM
Aan: 10.2.e - BD/DSenJ/J <10.2.e@minjenv.nl>, 10.2.e -
BD/DSenJ/J <10.2.e@minjenv.nl>
Onderwerp: FW: notitie ouderverstoting

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Dubbel met Doc.09

10.2.e - BD/CBJ/JIZ

Van: 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO
Verzonden: woensdag 11 december 2019 09:38
Aan: 10.2.e - BD/DSenJ/J
Onderwerp: RE: voorbereiding ivm AO morgen
Bijlagen: QenA ouderverstoting voorschriften 279 Sr.docx

N.a.v. reactie politie nog een laatste bullet toegevoegd bij deze QA.

Dubbel met Doc.04 (mail van 13:18 uur)

10.2.e - BD/CBJ/JIZ

Van: 10.2.e - BD/DVB/IV
Verzonden: woensdag 11 december 2019 12:22
Aan: 10.2.e - BD/DGPenV/Staf
Onderwerp: FW: Ouderverstoting AO

Minister Dekker heeft zojuist gezegd dat hij de expertgroep, die in de zomer aanbevelingen doet op ouderverstoting, zal vragen ook het voorstel van SP en D66 te bekijken. De expertgroep zal met politie in gesprek gaan om na te gaan hoe zij hier tegenaan kijken. Hij heeft benadrukt dat politie al heel veel op het bord heeft en ook allemaal pilots draait op het gebied van huiselijk geweld ect. Dekker vatte samen dat het plan vooral ziet op de waarschuwende rol aan de voorkant en benadrukte dat de expertgroep dan ook moet afwegen of dit dan iemand in het blauw moet zijn of iemand van een andere instantie. Prima, biedt voldoende ruimte voor politie om e.e.a. goed toe te lichten. 10.2.e is geïnformeerd.

Bijeenkomst ouderverstoting- en oudervervreemdingclubs – Platform Scheiden zonder Schade

Datum: 13 december 2017
Tijd: 11.30-13.00
Locatie: Number 5, Den Haag

Welkom en opening

Welkom door André Rouvoet. Hij licht toe dat deze bijeenkomst is belegd door het Platform Scheiden zonder Schade. De afgelopen periode zijn er veel bijeenkomsten geweest met ervaringsdeskundigen, deelnemers aan de Divorce Challenge maar ook met leden van het platform (o.a. Raad voor de Kinderbescherming, Kinderombudsman, Raad voor de Rechtspraak etc.) zodat er een zo breed mogelijke oriëntatie plaatsvindt. Vandaag spreken we met elkaar over dit grote maatschappelijke probleem en naar de manier waarop dat nu gebeurt. We proberen te komen tot ideeën die de situatie een beetje beter kunnen maken voor de kinderen. Ambitie is scheiden zonder schade. De bijeenkomst vandaag is een pressure cooker, net als het hele traject om binnen een half jaar aanbevelingen en oplossingsrichtingen te bedenken. Vandaag maken we gebruik van onze ervaringen zonder daarin te blijven hangen en zoeken we naar aangrijpingspunten om de situatie beter te maken. Prinses Laurentien faciliteert de bijeenkomst vandaag vanuit haar missie en bevoegdheid om te werken aan maatschappelijke problemen.

Prinses Laurentien licht de werkwijze toe. Ze geeft aan dat er vandaag wordt gewerkt vanuit een dialoog en niet vanuit debat. Uit de dialoog hoopt ze dat er andere inzichten naar boven komen. Er worden drie vragen behandeld: Als je aan kinderen denkt, waar denk je dan aan? Wat wens je ieder kind toe? Wat wenst jouw kind? Vervolgens worden deze onderwerpen met de groep besproken: Wat valt op? Wat zijn opvallende combinaties? Bekijk met een afstand, wat zie ik nu eigenlijk? Wat mist er eigenlijk nog? Lees tussen de regels door.

Kinderen

- Deelnemers herkennen de meeste denkbeelden. Iedereen vindt dat kinderen recht hebben op beide ouders. Het is essentieel voor identiteitsontwikkeling van het kind dat het contact heeft met beide ouders. Ouders en kinderen zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden is het gevoel dat sterk leeft onder de ouders. Er is een wetenschappelijke basis dat een kind aan de basis geborgenheid nodig heeft, met beide ouders.
- Kinderen zijn niet de oplossing van het conflict. Zij worden in het conflict geplaatst en de huidige systemen werken dit in de hand. *"Wij zien onze kinderen naar de knoppen gaan maar kunnen dit niet oppakken."*
- Het kind zit in loyaliteitsconflict want is loyaal aan beide ouders. Je moet ze dus niet vragen stellen over wie ze willen zien. *"Ik had gewenst dat mij als kind dat nooit was gevraagd."* Kinderen kunnen elke dag iets anders zeggen. Als ouder weet je uit je gevoel wat een kind nodig heeft. Stel de vragen niet aan het kind (dat kun je misschien doen in een normale situatie maar dat is veelal niet het geval). Er wordt veel gesproken over 'de stem van het kind' maar het gaat om het 'belang van het kind'.

- Het 'belang van het kind' kan ook worden misbruikt in de rechtsgang. Kinderen horen niet voor de rechtbank. In toenemende mate worden kinderen gehoord in de commissie bij de rechter. De bedoeling is te veel om de kinderen naar voren te schuiven als oplossing van het probleem. Ze worden in het conflict geplaatst en beïnvloed. Dat is een zorgelijke ontwikkeling. Je moet zorgen dat als kinderen gehoord worden, er geen bijzondere curatoren bij zijn die geen onafhankelijk oordeel kunnen vormen. Iemand moet het kind ondersteunen die deskundig geschoold is met speciale methodieken.
- *"Mijn jonge dochter zeult al haar hele korte leven een dossier met haar mee. Wat doen we met het terugdraaien van dossiers?"* Dossiers blijven voor altijd bestaan en worden nooit aangepast.
- Praten met wildvreemde mensen / professionals is traumatisch. Het leidt tot verlies in vertrouwen in instanties (hulpverleners, overheid maar ook werkgever) van jongs af aan.

Ouders

- *"Je weet niet waar je in terecht komt. Het is een nachtmerrie."*
- **Ouderverstoting** komt terug in de beelden van de aanwezigen. Het verdriet en de pijn is bekend en duurt jaren. Vraag is hoe gaan we contactherstel bewerkstelligen.
- **Dr. Miller.** Er wordt door hulpverlening geen gebruik gemaakt van de kennis die beschikbaar is over oudervervreemding. Dr. Miller heeft kenmerken geïdentificeerd waarmee je kunt vaststellen of hier sprake van is.
- Het fenomeen ouderverstoting / vervreemding kan nu niet meer worden genegeerd volgens aanwezigen. De geest is uit de fles. Hier moet het systeem en de samenleving iets mee. Het vraagt ook om een **nationale bewustwordingscampagne** dat we dit als samenleving niet zouden moeten laten gebeuren. Daarna recht doen aan ouders die dit is overkomen een **herzieningsprocedure** met een commissie. We moeten dit leed erkennen.
- **Idee.** Stel alle ouders die uit elkaar gaan de vraag: Wat heb jij nodig dat je kind in contact blijft staan met beide ouders? Zorg dat je vroegtijdig ouders kunt begeleiden en ondersteunen om oudervervreemding te voorkomen. Op basis van de antwoorden ontdek je wat ze lastig vinden en kun je hulp aanbieden.

Rol van hulpverlening

- 'Het kind als prooi voor professionals' choqueert maar wordt herkend door de aanwezigen.
- Hulpverlening zoekt naar makkelijke antwoorden. Door hulpverlening in te schakelen wordt je snel in een hokje geplaatst en daar kom je nooit meer af.
- **Jeugdzorg**
  - Er wordt niet gehandeld in het belang van het kind maar in het belang van de jeugdzorg. Ook bij jeugdzorg wordt niet voldoende geleerd hoe ze moeten omgaan met kinderen. Rechters, veilig thuis, kindbescherming, politie en scholen. Ze zien allemaal wat er gebeurt. Veel rapporten waarin staat dat er sprake is van oudervervreemding. Ze durven niet uit te spreken dat er een ouder schuldig is.
  - Ouders ervaren dat ze door jeugdzorg worden tegengewerkt. Jeugdinstanties gaan mee in de framing van één ouder. Het helpt de andere ouder niet verder. Rust wordt als argument gebruikt om ouder het kind niet te laten zien. Op het congres van 10 november 2017 over waarheidsvinding is uitgesproken dat dit nergens op is gebaseerd. Het kind heeft het liefst beide ouders nodig.

- Uitdaging voor jeugdzorg om expertise op te bouwen om te voorkomen dat ouders en kinderen in een dwangbuis komen en daar niet meer uit kunnen komen.
- De professionals binnen Jeugdzorg leren onvoldoende hoe vanuit "het belang van het kind" kan worden gekeken zonder eigen framing.
- 90% van Jeugdzorgzaken gaat al mis aan het begin.
- **Ketenaanpak:**
  - Er moet worden gekeken naar de integraliteit van symptomen.
  - Al helemaal aan het begin worden zaken complex gemaakt doordat er vanuit systemen naar wordt gekeken. Daardoor escaleert het al heel snel.
  - Groot probleem is ketenloyaliteit' waardoor denkfouten en problemen zich opstapelen. Er ontbreekt vaak objectief feitenonderzoek en aangegeven signalen worden niet opgepakt en serieus genomen.
  - De waarheidsbevinding van de dominante ouder wint het.
- **Politie.**
  - De politie kent de wetgeving niet goed genoeg. Er wordt direct gezegd dat er niets gedaan kan worden.
  - Je wordt snel doorverwezen naar jeugdzorg/veilig thuis. Dan moet je naar rechter en duurt het traject direct een aantal jaren. Er ontstaat direct een conflictscheiding.
  - Scheiding wordt vechtscheiding door het systeem. Voorbeeld van man waarbij de politie een dag hielp om zijn dochter te zien. Daar was sprake van handhaving.
- **Bijscholing.** Er wordt gepleit voor bijscholing van hulpverleners.

Juridisch proces

- *"Als je geen geld hebt kom je al helemaal in de ellende want hoe zorg je dan dat je juridisch goed wordt bijgestaan in alle complexiteit?"*
- **Borging.** Hoe borg je het juridisch proces (erkenning, veiligheid, liefde). Het wetgevend systeem is voldoende ingericht maar hoe krijgen we het systeem in beweging zodat er gehandhaafd wordt (door politie, justitie, jeugdzorg etc.). Er is een wet behoud van omgang, een wet gezamenlijk gezag, een wet gelijkwaardig ouderschap maar rechters leven dit niet na.
- **Rol rechter.**
  - Als de rechter eraan te pas komt, dan kom je met mensen tegen die werken met klem-criterium i.p.v. wet. De wet zegt dat er omgang met ouders moet zijn tenzij er bewezen is dat dit niet lukt.
  - Rechters spelen hier een grote rol in. Ze luisteren alleen naar de Raad van de Kinderbescherming die altijd een kant kiezen. Het oordeel van de Raad verandert nooit. Zij kiezen altijd ervoor dat een ouders gelijk krijgt.
- **Gemeenteloket/Masic-methode.** Aanwezigen pleiten voor een gemeenteloket waar ouders terecht kunnen als ze uit elkaar willen. Op dit gemeenteloket zit een maatschappelijk werker die hiervoor is getraind. Aan beide ouders worden vragen gesteld op basis van de masic-methode (180 vragen, gratis vragenlijst voor professionals). Daar komt dan een lijn uit welke hulp nodig is. Op basis van dit gesprek komt dan een maatwerkoplossing. Aan de voorkant neutraliseren, in kaart brengen en dan maatwerk bieden.
- **Waarheidsvinding.**

- Cruciaal is om al meteen vanaf het begin objectieve feiten te verzamelen. Dat legt de basis voor de rest van een traject. Het kind is de basis en de belevingen van beide ouders zijn gelijkwaardig.
- Masic methode wordt genoemd met 180 vragen aan ieder van de ouders.
- Objectivering legt de basis voor maatwerk, wat randvoorwaarde is voor oplossingen. Onafhankelijk oordeel nodig. Dit komt niet van de huidige instanties want die denken vanuit hun functie. Rechter moeten grondig onderzoeken maar doen dit niet en baseren zich op rapportages.
- **Handhaving.** Er is geen enkele handhaving. Er is geen meldpunt. Als de verblijfsouder de zaak frustreert, dan gebeurt er niks.

Overig

- **Termen** 'oudervervreemding / ouderverstoting' kijken al niet vanuit wat het kind nodig heeft, maar denkt vanuit de ouder. Leidt dit tot een denkfout?
- **Omgevingsverstoting.** Bij uithuisplaatsing worden ook kinderen uit de bekende omgeving gehaald. 95% van alle aanvragen door jeugdzorg worden door kinderrechters toegewezen. Trieste praktijk voor kinderen en ouders dat er zoveel zaken misgaan in het begin. Het belang van het kind wordt in Nederland stelselmatig vervangen door belang van organisaties. Gevangen in ketenloyaliteit. Belang van het kind bestaat helemaal niet, belang van organisatie. Wat je ook zegt, rechter gelooft jeugdzorg altijd.
- **Integriteit.** Organisaties zoals een rechter of een Raad voor de Kinderbescherming plegen valsheid in geschrifte. Gecertificeerde instellingen en personen moeten dit verliezen bij misbruik. Systeem moet objectief worden gemaakt op basis van feiten en wetten. Dat gebeurt nu niet.
- **Erkenning.** Er zou een erkend moeten zijn dat er een verschil is tussen oudervervreemding en bewezen oudermishandeling. Als je checklist afloopt, als dat dan speelt, dan moet je hiermee aan de slag gaan.

Afsluiting

Ter afsluiting geeft prinses Laurentien aan dat ze het waardeert dat aanwezigen zoveel persoonlijke informatie en ideeën hebben gedeeld. Hopelijk gaan de aanwezigen met een enigszins prettig gevoel naar buiten. André Rouvoet geeft aan dat de veelheid aan informatie een bijdrage levert aan de puzzel maar dat die niet direct is opgelost. Hij dankt de aanwezigen dat ze hun emoties en ervaringen hebben gedeeld over het systeem dat in de praktijk niet goed werkt. Het platform gaat nu kijken hoe de situatie een beetje beter gemaakt kan worden.

10.2.e - BD/CBJ/JIZ

Van: 10.2.e - BD/DSenJ/J
Verzonden: donderdag 5 maart 2020 16:50
Aan: 10.2.e - BD/DVB/IV
CC: 10.2.e - BD/DGPenV/Staf
Onderwerp: RE: Kamervragen ouderverstoting

Rapport is van vorig jaar. Pag. 93-96? De daar genoemde cijfers betreffen periode 2012-2016, maar Bergkamp vraagt recentere.

Dank voor de contactpersonen. Met ZM heb ik zelf een lijntje.

Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO
Verzonden: donderdag 5 maart 2020 16:43
Aan: 10.2.e - BD/DSenJ/J
CC: 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO
Onderwerp: RE: Kamervragen ouderverstoting

Hoi 10.2.e,

Ik heb de vraag uitgezet bij ons cluster parlementair en die gaan ermee richting politie (vanmiddag al waarschijnlijk).

Accent eerste deel vraag 9, evt. input voor 8 en 10.

Van wanneer is het bijgevoegde rapport en wat zou volgens jou helpen bij de gevraagde cijfers, want beide kan ik niet traceren.

10.2.e is een contact op veel thema's die enigszins verwant zijn bij het OM. 10.2.e bij DGRR.

Ik zou 10.2.e even mailen, zij kan anders een collega aandragen en als het toch bij haar zelf ligt kan zij ook met 10. contact leggen (en ZM?).

Groeten,

10.2.

Van: 10.2.e - BD/DSenJ/J <10.2.e@minjenv.nl>
Verzonden: donderdag 5 maart 2020 11:54
Aan: 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO <10.2.e@minjenv.nl>
Onderwerp: Kamervragen ouderverstoting

Dag 10.2.,

Hierbij de KV's over ouderverstoting. Kunnen jullie input leveren op vraag 8 en 9 en vraag 10? Bij vraag 10 gaat het erom dat ze een aparte organisatie in het leven willen roepen die verantwoordelijk wordt voor de handhaving van omgangsregelingen. Voor vraag 9 moet denk ik contact worden gezocht met DGRR/OM. Heb jij daar contactpersonen die hierover iets zinnigs kunnen zeggen? Bijgevoegd onderzoeksrapport biedt mogelijk ook aanknopingspunten om te komen tot de gevraagde cijfers. Laat het me weten als je wilt overleggen.

Groet, 10.2.e

10.2.e - BD/CBJ/JIZ

Van: 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO
Verzonden: maandag 20 april 2020 18:17
Aan: 10.2.e - BD/DSenJ/J; 10.2.e - BD/DRB/RG
Onderwerp: 279 Sr, aangifte mogelijkheid etc
Bijlagen: antwoorden-kamervragen-over-een-mogelijk-incorrect-politie-voorschrift-en-de-schijnbare-willekeur-bij-het-handhaven-van-een-omgangsregeling.pdf

Zie antwoord 3

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Politie**

Regie en Strategie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum 19 oktober 2018
Onderwerp Antwoorden op de Kamervragen over een mogelijk incorrect politie
voorschrift en de schijnbare willekeur bij het handhaven van een
omgangsregeling

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

In antwoord op uw brief van 29 augustus 2018 deel ik u mee dat de schriftelijke vragen van de leden Bergkamp en Den Boer (beiden D66) over een mogelijk incorrect politie voorschrift en de schijnbare willekeur bij het handhaven van een omgangsregeling, mede namens de minister voor Rechtsbescherming worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Ferd Grapperhaus

Vragen van de leden Bergkamp en Den Boer (beiden D66) aan de ministers van Justitie en Veiligheid en voor Rechtsbescherming over een mogelijk incorrect politie voorschrift en de schijnbare willekeur bij het handhaven van een omgangsregeling (ingezonden 29 augustus 2018; 2018Z14960).

Directoraat-Generaal
Politie
Regie en Strategie

Datum
19 oktober 2018

Vraag 1:

Bent u bekend met het bericht 'Het is vrijwel altijd de vader die het onderspit delft'?¹

Antwoord op vraag 1:

Ja.

Vraag 2:

Deelt u de mening dat het niet nakomen van een omgangsregeling door een ouder traumatische gevolgen kan hebben voor de andere ouder en vooral ook voor het kind c.q. de kinderen?

Antwoord op vraag 2:

Ja. Als ouders een zorg- of omgangsregeling hebben opgesteld of als de rechter een regeling heeft vastgesteld, dienen de ouders zich hieraan te houden, primair omwille van het kind. Als dit niet gebeurt, kan dit traumatische gevolgen hebben voor het kind en de andere ouder.

Vraag 3:

Klopt het dat, in het geval dat beide ouders gezamenlijk gezag hebben het zo is, dat de ene ouder ten opzichte van de andere ouder het misdrijf "onttrekking ouderlijk gezag" kan plegen op grond van artikel 279 van het wetboek van strafrecht, indien de omgangsregeling niet wordt nagekomen en dat een beroep op de politie kan worden gedaan?

Antwoord op vraag 3:

Het niet nakomen van een zorg- of omgangsregeling kan het strafbare feit onttrekking aan wettig gezag opleveren,² waarvan aangifte kan worden gedaan bij de politie. Een beroep op het strafrecht geldt in dit soort situaties als een ultimum remedium.

Het bewust niet nakomen van een door een rechter vastgestelde zorg- of omgangsregeling en het daarmee incidenteel of langdurig onttrekken aan het wettig gezag of uitgeoefende toezicht, is nadrukkelijk opgenomen in de nieuwe richtlijn van het OM voor strafvordering onttrekking minderjarige aan wettig gezag.³

Vraag 4:

Klopt het dat bij handhaving door de politie, op grond van artikel 279 van het wetboek van Strafrecht, voor het niet nakomen van een

---

¹ <https://www.trouw.nl/opinie/het-is-vrijwel-altijd-de-vader-die-het-onderspit-delft~a85b27f8/>.

² Artikel 279 van het Wetboek van Strafrecht.

³ Dit betreft de Richtlijn voor strafvordering onttrekking minderjarige aan wettig gezag, die op 15 maart jl. in werking is getreden.

omgangsregeling er geen onderscheid gemaakt mag worden tussen de verzorgende en de niet-verzorgende ouder, zoals ook de Hoge Raad in een eerdere uitspraak stelt?⁴

Directoraat-Generaal
Politie
Regie en Strategie

Antwoord op vraag 4:

Ja, dat klopt. In lijn met de aangehaalde uitspraak van de Hoge Raad geldt dat daar waar een zorg- of omgangsregeling is neergelegd in een rechterlijke uitspraak,⁵ de verzorgende ouder – evenals de niet-verzorgende ouder – kan worden verweten de regeling niet na te komen en daarmee artikel 279 van het Wetboek van Strafrecht van toepassing kan zijn.

Datum
19 oktober 2018

Vraag 5:

Kunt u bevestigen dat in een intern politievoorschrift over bemiddeling bij omgangsrecht, dat op 5 oktober 2015 in ieder geval nog van kracht was, staat dat wanneer een verzorgende ouder het kind niet meegeeft en dus de omgangsregeling niet nakomt, niet het strafbare feit op grond van artikel 279 van het wetboek van strafrecht pleegt?

Vraag 6:

Kunt u voorts bevestigen dat dit interne politievoorschrift op het moment van indiening van deze schriftelijke vragen, 29 augustus 2018, nog steeds van kracht is? Zo nee, tot wanneer was dit interne voorschrift van kracht?

Vraag 7:

Deelt u de mening dat dit interne voorschrift geen correcte uitleg is van het strafbare feit op grond van artikel 279 van het Wetboek van Strafrecht?

Vraag 8:

Wat zijn de consequenties geweest van deze incorrecte interpretatie van de handhavingsmogelijkheden van de politie omtrent het niet nakomen van omgangsregelingen?

Vraag 10:

Bent u bereid dit interne politievoorschrift te wijzigingen zodat de politie haar handhavende rol in het nakomen van omgangsregelingen op een correcte wijze invult? Zo ja, wanneer is deze wijziging gereed? Zo nee, waarom niet?

Antwoord op de vragen 5, 6, 7, 8 en 10:

Binnen de politie bestaan meerdere richtlijnen die gaan over hoe met (het niet nakomen van) zorg- en omgangsregelingen moet worden omgegaan.

Bij één van deze voorschriften⁶ heb ik moeten constateren dat een zinsnede was opgenomen, die luidde dat het niet meegeven door de verzorgende ouder niet het strafbare feit oplevert. Dit is onjuist en niet in lijn met artikel 279 van het

⁴ ECLI:NL:HR:2005:AR8250.

⁵ In casu de verzorgende ouder die zich niet aan deze rechterlijke beschikking hield.

⁶ Hierbij gaat het om 'onttrekking aan het ouderlijk gezag'.

Wetboek van Strafrecht. Ik betreur dit zeer. Dit voorschrift was op 29 augustus 2018 van kracht.

De genoemde werkinstructie is inmiddels aangepast en intern gecommuniceerd. De gewraakte zinsnede is verwijderd. Ook biedt de instructie nu meer specifieke handvatten voor agenten om te kunnen handelen in situaties waarbij bemiddeling bij een zorg- of omgangsregeling nodig is.

**Directoraat-Generaal
Politie**
Regie en Strategie

Datum
19 oktober 2018

Vraag 9:

Bent u van mening dat er sprake is van willekeur in de handhaving van omgangsregeling? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat gaat u hieraan doen?

Antwoord op vraag 9:

Ik herken mij niet in het beeld dat sprake zou zijn van willekeur in de handhaving op de zorg- of omgangsregeling door de politie. Uiteraard is het voor strafrechtelijke handhaving noodzakelijk dat politie een strafbaar feit kan vaststellen. In situaties waar gescheiden ouders een andere uitleg hebben van afspraken en de (niet) nakoming daarvan, is zorgvuldig onderzoek vereist. Hierbij kunnen bijvoorbeeld de rechterlijke uitspraken worden opgevraagd om vast te stellen of de verzorgende ouder voldoende medewerking verleent aan de door de rechter in dat specifieke geval opgelegde omgangsregeling.

Als de politie op basis van feitenonderzoek feiten en omstandigheden vindt die een verdenking onderbouwen, wordt overleg gevoerd met het OM. De officier van justitie is immers verantwoordelijk voor de aansturing van de strafrechtelijke handhaving.⁷

---

⁷ Het OM heeft daartoe de landelijk geldende 'Richtlijn voor strafvordering onttrekking minderjarige aan wettig gezag' opgesteld, waarin een strafrechtelijk kader ten aanzien van de te eisen straf is opgenomen.

10.2.e - BD/CBJ/JIZ

Van: André Rouvoet <10.2.e>
Verzonden: zaterdag 25 april 2020 22:54
Aan: 10.2.e - BD/DSenJ/J; 10.2.e - BD/DSenJ/J
Onderwerp: Fwd: Reporter Radio: Omgangsregeling

Er lopen vlg mij een paar dingen door elkaar, oa rond het begrip 'handhaving'. Bovendien ging het in het persbericht en op de radio over de politie die aangiftes niet serieus neemt en gaat het nu ineens over de sepots van het OM.

Enfin, ik laat het er maar bij.

André

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "Tek, Klaas den"
Datum: 25 april 2020 om 20:47:33 CEST
Aan: André Rouvoet
Onderwerp: Reporter Radio: Omgangsregeling

Beste André,

Dank voor je reactie. Het probleem met de handhaving – zoals Van Leuven ook aangeeft - is dat er dit soort gevallen dus niet gehandhaafd wordt. Jij zegt dat je die conclusie niet kan trekken op basis van de cijfers, maar de vraag blijft wat deze cijfers ons zeggen en voor welke situaties dit dan geldt. Ik ben in de strafrechtelijke uitspraken slecht 1 zaak tegen gekomen, waarbij een ouder veroordeeld is op basis van het strafrecht, omdat die de kinderen volgens de naar de rechter opgelegde omgangsregeling niet heeft meegegeven. Dat is al van jaren geleden.

Ik heb verschillende deskundigen op het gebied van het familierecht gesproken (niet alleen met Van Leuven) en zij bevestigen dit beeld. Het OM vervolgt niet bij het 'gewoon' frustreren van de omgangsregeling. Daarbij hebben wij die vraag ook gesteld aan het OM. Het OM gaf de redenen voor vervolging aan, zoals ik in mijn mail heb beschreven. Of het strafrecht het geijkte middel is om bij het frustreren van de omgangsregeling te gebruiken is uiteraard een andere discussie.

Het OM vervolgt pas als alle middelen van het civiel recht zijn uitgewerkt. Dat is ruim geformuleerd. Dat betekent dus dat je sowieso weer terug moet naar de rechter om van dat civiel recht gebruik te maken. En ja, dan komen mensen meerdere keren voor een rechter te staan omdat de andere partij zich niet aan de uitspraak houdt. In deze gevallen kan de rechter het slotstuk vormen van een ellenlange strijd, maar dat zijn dan ook weer vergaande middelen met pijnlijke gevolgen. Enfin, de riedel van maatregelen is bekend.

Het OM heeft ons dus niet duidelijk kunnen maken dat ook als de omgangsregeling niet wordt nageleefd, dit reden is voor vervolging. Dus als een vader/moeder zijn/haar kind niet meekrijgt en dat zes/zeven keer voorkomt en daar aangifte van wordt gedaan, is dat nog steeds geen reden om te vervolgen. Wij gaan niet over de wenselijkheid daarvan. Wij trekken de conclusie dat het nu niet gebeurt en volgens ons is er op basis van reacties en ons onderzoek vooralsnog geen reden om die conclusie niet te trekken.

In ieder geval heeft het OM aangegeven opnieuw in de cijfers te duiken. Dus wellicht kunnen we over een aantal weken heel helder hebben over welke situaties er in deze cijfers sprake is. Succes met o.a. het werk voor Scheiden zonder Schade. Het kan zijn dat we tijdens ons vervolgonderzoek elkaar treffen. In ieder geval dank voor die mogelijkheid.
Met vriendelijke groet,

Klaas den Tek

Van: André Rouvoet

Verzonden: zaterdag 25 april 2020 18:20

Aan: Tek, Klaas den

Onderwerp: Re: Reporter Radio Omgangsregeling

Beste Klaas,

Dank voor je mail.

Ik had/heb geen enkele behoefte om jullie onderzoek te debunken. Ook beschouw ik mezelf niet als verdediger van politie, OM of minister: ik sprak geheel op eigen titel.

Zoals ik aangaf hebben we art. 279 niet voor niets, hoezeer het ook een ultimatum remedium is, zoals het strafrecht overigens altijd is. En als er dan een vonnis ligt, moet het ook uitgevoerd cq gehandhaafd worden, zoals ook Cees van Leuven aangeeft. Ik weet maar al te goed dat het daar vaak aan schort en dat dat tot grote frustratie van betrokkenen leidt.

Waar ik moeite mee had is de - m.i. te gemakkelijke - conclusie dat politie en OM aangiftes ex 279 niet serieus nemen en er standaard niets mee doen. Zo werd het gisteren gepresenteerd en dat is eenvoudigweg onjuist. De cijfers die ik aanhaalde zijn niet nieuw, maar hebben betrekking op de laatste 3 jaar en waren neem ik aan ook bij jullie bekend. Gemiddeld 200 dossiers per jaar worden door de politie doorgestuurd naar het OM, het OM doet er 100-150 per jaar af en er volgen gemiddeld 60 veroordelingen per jaar (mede) inzake art. 279. Of dat allemaal kindontvoeringen e.d. zijn is mij niet bekend, en ik maak me sterk dat jullie al die 600 dossiers bestudeerd hebben.

Ik vind 'een tiental dossiers' (gisteren had je het over 12) echt te dun voor het trekken van zulke algemene conclusies.

Inmiddels zit ik al bijna 3 jaar midden in het wereldje van de complexe scheidingen. En ja, mijn ervaring is dat er vaak reden is om kritiek te hebben op de handelwijze van instanties, ook van de politie. Als een aangifte te gemakkelijk terzijde wordt gelegd is dat niet in de haak.

Maar er is ook een andere kant. In mijn rol van voorzitter van het Platform Scheiden zonder Schade redeneer ik consequent vanuit het belang van het kind. Uiteraard heb ik oog voor de positie en de rechten van ouders, maar het belang van het kind hoort in mijn beleving altijd voor te gaan. Het probleem bij veel conflicten over omgangsregelingen is dat de beide ex-partners compleet verschillende verhalen vertellen over wat er gebeurd is, elkaar voortdurend tegenspreken en diskwalificeren. En hoewel zij beiden zullen menen (ook) in het belang van het kind te handelen, zij het toch de eigen positie, belangen en rechten die in de

strafprocedure centraal staan. Het is niet onbegrijpelijk dat de politie, wanneer hierdoor niet is vast te stellen óf zich in de betreffende situatie echt het strafbare feit van art. 279 heeft voorgedaan, het dossier niet naar het OM doorsturen. Een (kansloze) strafzaak verscherpt gemakkelijk het conflict en is bepaald niet in het belang van het kind...

Kortom: juist als het om 'gewone' situaties gaat waarbij de ene ouder het kind volgens de afspraken zien, is er alle reden om dit met minder ingrijpende middelen dan een aangifte te bewerkstelligen. Dat was vorig jaar ook de conclusie van het WODC, op basis van consultatie van een groot aantal deskundigen.

Voor het overige wens ik jullie veel succes met jullie onderzoeken op dit terrein. Het is belangrijk genoeg! Als je nog eens zaken waar jullie tegenaan lopen tegen mij aan wilt houden, ben je zeer welkom.

Hartelijke groet.,

André Rouvoet

Op 25 apr. 2020 om 08:11 heeft Tek, Klaas den <10.2.e [REDACTED]@kro-ncrv.nl> het volgende geschreven:

Ik moet wel eerlijk zeggen dat ik me wel verbaasd heb over uw optreden gisteren. De cijfers van het OM waar u aan refereerde hebben met volstrekt andere zaken te maken dan de situaties die wij hebben onderzocht. Het gaat bij de cijfers van het OM om kindervervalsing, situaties waarin één van de partijen geen ouderlijk gezag heeft of waar de veiligheid in het geding is.

Bij ons gaat het om ouders waar volgens rechter en vaak Raad van Kinderbescherming geen enkele reden is om die omgangsregeling te blokkeren. Ouders met gezag die gewoon hun kinderen willen zien op de dagen waarin dat door de rechter is vastgesteld. Als je die dossiers goed leest – wij hebben ons geconcentreerd op een stuk of 16 – dan val je van de ene verbazing in de andere. We hebben tientallen van dit soort reacties van vaders én moeders gehad (die aangifte doen), maar het is ondoenlijk (het gaat vaak om stapels dossiers) om alles uitvoerig uit te onderzoeken.

Overigens is het familierechter Cees van Leuven die op basis van zijn jarenlange ervaring de conclusies trekt dat er over de handhaving in Nederland onvoldoende is nagedacht en daar geen sprake van is. Dat zal hij in de uitzending van zondag bij Reporter Radio uitvoerig doen.

Ik kreeg de indruk dat u ons onderzoek gisteren aan het 'debunkten' was en dat begrijp ik niet zo goed. Ik had nu het gevoel dat ik in een politieke setting was beland, waar de minister op basis van de nieuw ingewonnen cijfers zijn beleid probeert te verdedigen.

Overigens snap ik de vraag of het strafrecht nou het middel is waar het ouders en vooral kinderen het in deze situatie van moeten hebben. Een zeer terecht vraag, maar niet één die we in dit stadium hebben onderzocht. Wij gaan in ons vervolgonderzoek meer in op de anderen elementen (en mogelijke mogelijkheden en onmogelijkheden) van deze problematiek.

Met vriendelijke groet,

Klaas den Tek

Van: André Rouvoet <[REDACTED]>

Verzonden: vrijdag 24 april 2020 22:39

Aan: Tek, Klaas den <[REDACTED]@kro-ncrv.nl>

Onderwerp: Re: Reporter Radio Omgangsregeling

Jazeker! En het persbericht kreeg ik gisteren eveneens van Just.

Groet,

André Rouvoet

Op 24 apr. 2020 om 22:04 heeft Tek, Klaas den
<[REDACTED]@kro-ncrv.nl> het volgende geschreven:

Had u deze mail nog ontvangen?

Van: Tek, Klaas den

Verzonden: maandag 20 april 2020 18:31

Aan: [REDACTED] <[REDACTED]>

Onderwerp: Reporter Radio Omgangsregeling

Geachte heer Rouvoet,

Mijn collega van Spraakmakers (KRO-NCRV) vroeg mij of ik u – onder embargo – de bevindingen van ons onderzoek kon mailen. Ik doe dat even via deze mail, omdat ik nog niet aan het schrijven van het persbericht ben toegekomen. Wij hebben de afgelopen maanden een tiental dossiers gelezen van ouders, waarvan de zorgregeling door de ex-partner gefrustreerd wordt. In alle gevallen gaat het om een zorgregeling die door de rechter is vastgelegd. Soms aangevuld met een onderzoek van de Raad van de Kinderbescherming. In deze gevallen geldt dat zowel de rechter als de Raad geen beletsel zien voor de omgang tussen ouder en kind.

Vervolgens hebben we gekeken naar de aangifte die deze ouders hebben gedaan. Uit de praktijk blijkt dat de ex-partner deze omgang zoveel mogelijk probeert te frustreren. Volgens het Wetboek van Strafrecht is het 'onttrekken aan het ouderlijk gezag' een strafbaar feit. Toch blijkt dat zowel politie – en meer specifiek Openbaar Ministerie – deze aangiftes standaard seponeert. Zij werken volgens de richtlijn van het OM, waarin gesteld wordt dat dit thuishoort in het civiele recht.

Probleem is dat de familierechter de zorgregeling al heeft vastgesteld. Je komt dus weer terug bij de rechter waar je al bent geweest. Dit zorgt voor frustratie en een hoop extra advocaatkosten. Opvallend is ook dat uit ons onderzoek blijkt dat de politie de ouder die de aangifte wil doen, soms onder druk zet om die aangifte niet meer te doen. Juridisch is dat een twijfelachtige werkwijze. We hebben verschillende deskundige gesproken die zeggen dat over de handhaving in Nederland eigenlijk niet is

nagedacht. Sterker: die handhaving is er niet. Ook de kennis en kunde ontbreekt bij de politie om dit soort – weliswaar complexe – zaken op te treden.

Dat is – in het kort – waar ons onderzoek op neerkomt. Wij hebben specifiek gekeken naar de handhaving van deze rechterlijke uitspraken.

Met vriendelijke groet,

Klaas den Tek

KRO-NCRV gelooft in een samenleving waarin plek is voor iedereen en waarin we omkijken naar elkaar.

KRO-NCRV gelooft in een samenleving waarin plek is voor iedereen en waarin we omkijken naar elkaar.

KRO-NCRV gelooft in een samenleving waarin plek is voor iedereen en waarin we omkijken naar elkaar.

10.2.e - BD/CBJ/JIZ

Van: 10.2.e - BD/DSen/J
Verzonden: dinsdag 28 april 2020 19:35
Aan: 10.2.e - BD/DSen/J
Onderwerp: FW: bijdrage uitzending spraakmakers

Van: André Rouvoet
Verzonden: dinsdag 28 april 2020 15:36
Aan: 10.2.e - BD/DSen/J ; 10.2.e - BD/DSen/J
Onderwerp: Fwd: bijdrage uitzending spraakmakers

Ter info.

André

Begin doorgestuurd bericht:

Van: André Rouvoet
Datum: 28 april 2020 om 15:35:15 CEST
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Antw: bijdrage uitzending spraakmakers

Beste 10.2.e,

Dank voor je bericht. Het was ook goed jou weer te zien!
 Gemakshalve plak ik hieronder mijn mailwisseling met Klaas even in.
 Zoals je kunt lezen ging het mij bij 'Spraakmakers' niet zozeer om de vraag of er bij de politie voldoende kennis over complexe scheidingen aanwezig is. Ik ken jouw plan uiteraard en vind nog altijd dat er veel voor te zeggen is die kennis te verbeteren. Al denk ik dan eerlijk gezegd meer aan de wijkagent dan aan een speciale eenheid binnen de politie, maar dat terzijde.
 Waar ik kanttekeningen bij heb geplaatst is de heel algemene conclusie van Reporter (zoals die mij in de studio werd voorgelegd) dat 'de politie aangiftes ex 279 niet serieus neemt en ze standaard terzijde legt'. Ik vond dat je op basis van een tiental dossiers die conclusie echt niet kunt trekken, mede gezien de cijfers van de afgelopen drie jaren.

Voor het overige blijf ik - met jou en vele anderen - strijden voor een betere en effectievere aanpak van complexe scheidingen door alle betrokken partijen, waarbij voor mij en het Platform de nadruk ligt op vroegsignalering, triage, hulpverlening en ondersteuning (het gemeentelijke domein) en als dat geen soelaas biedt op de juridische wegen, met het strafrecht als ultimum remedium.

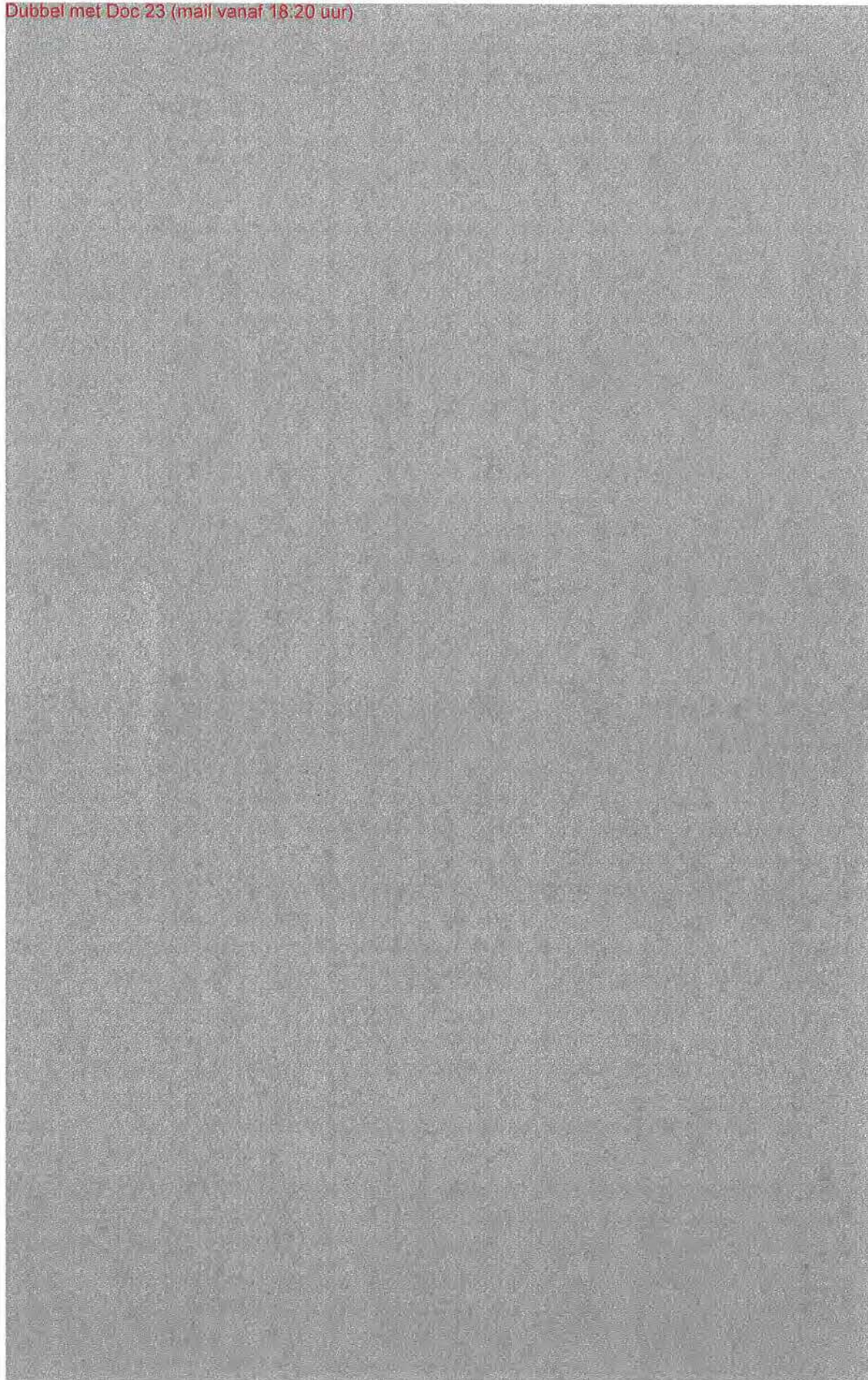
We gaan elkaar vast weer tegenkomen!

Alle goeds gewenst!
 André Rouvoet

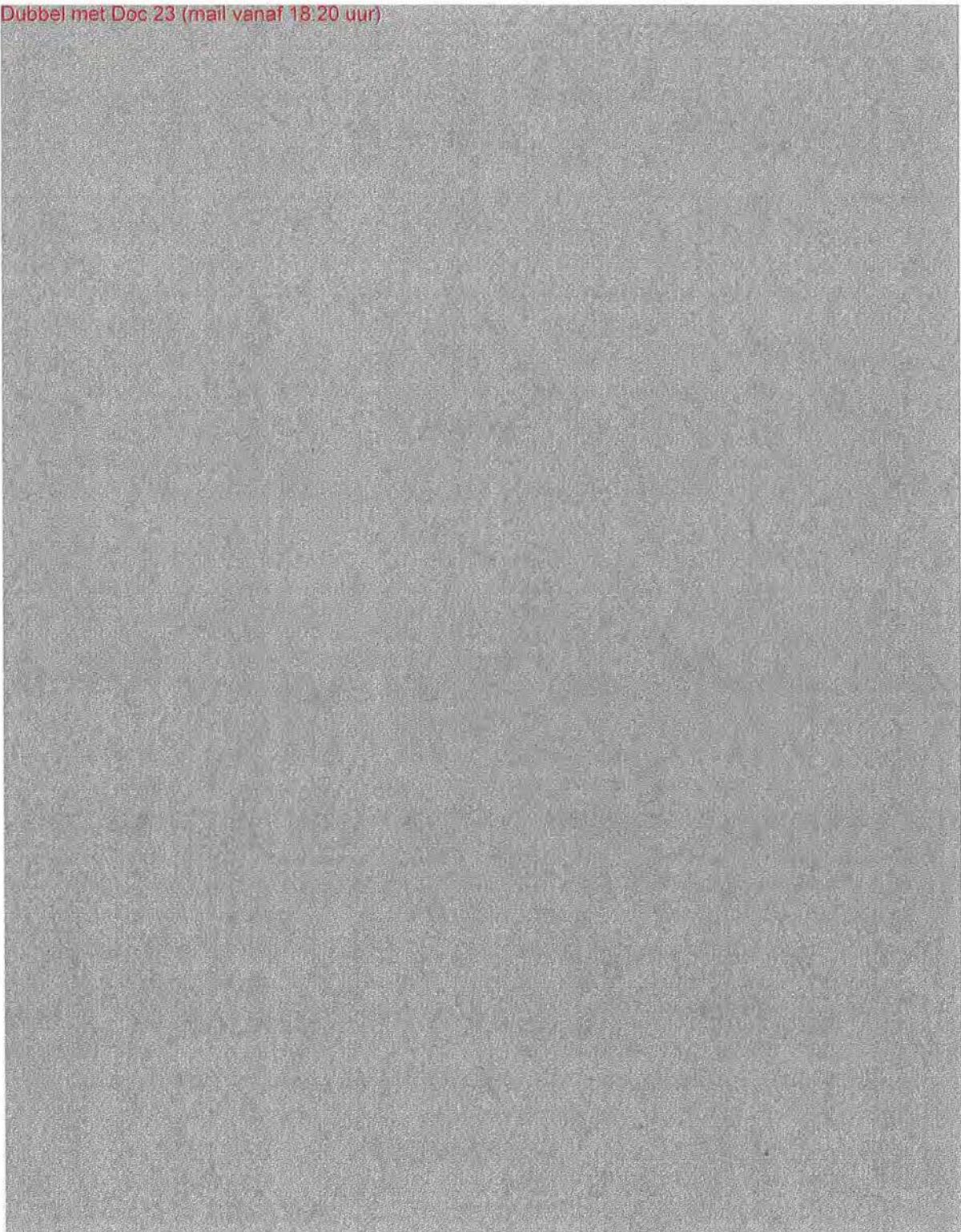
*****

Dubbel met Doc 23 (mail vanaf 18.20 uur)

Dubbel met Doc 23 (mail vanaf 18:20 uur)

Op 27 apr. 2020 om 11:35 heeft 10.2.e het volgende geschreven:

Hallo Andre,

Het was goed om jou weer even te hebben gezien bij het programma "spraakmakers".

André, zoals je wellicht ook van Klaas al zal hebben gehoord begreep ook ik, de door jou aangedragen cijfers van zaken die worden aangepakt en vervolgd door het O.M. in zake onttrekking niet.

De door jou genoemde cijfers gaven (sommige) luisteraars de indruk dat politie en OM wel degelijk iets doen aan complexe echtscheidingsproblematiek.

Mijn collega 10.2.e en ik hebben begin maart nog een gesprek gehad met een van de projectmanagers van de politie HG/KM (in het bijzijn van de Landelijk officier van justitie) en die gaven aan dat het standpunt nog steeds was om terug te verwijzen naar het civiel recht.

Daarnaast is bij jou bekend Andre dat de inzet van politie met name niet gericht is om meer zaken in het strafrecht te trekken, maar juist om door preventief handelen, verdere escalatie en oudervervreemding te voorkomen.

De ervaringen binnen de ouderorganisaties zijn nog steeds dat er niet of nauwelijks wordt opgetreden en dat, als er al wordt opgetreden, er veelal discriminatie naar geslacht plaatsvindt.

Ik was wel blij met je oproep om toch vooral omgangsregelingen na te komen, maar hoop dat je naar de toekomst toe de oproep tot meer deskundigheid en een andere aanpak bij de politie vanuit jou belangrijke positie op dit terrein krachtig zou willen ondersteunen. Al te lang hebben veel ouders en kinderen onnodig enorm veel leed ondervonden van de tekortkomingen binnen de handhaving.

Vriendelijke groeten,

10.2.e

10.2.e - BD/CBJ/JIZ

Van: Leuven, C.A.R.M. van (Hof 's-Hertogenbosch) <10.2.e@rechtspraak.nl>
Verzonden: donderdag 14 mei 2020 08:10
Aan: 10.2.e - BD/DSenJ/J; André Rouvoet
CC: 10.2.e - BD/DSenJ/J
Onderwerp: RE: conceptbeantwoording KV afdwingen nakomen omgangsregelingen

10.2.e, André,

Toch nog kans gezien de antwoorden te bekijken: ik sta er volledig achter !
 Juiste toon, juiste invalshoek, zeer afgewogen antwoorden, die het Expertteam niet alleen ruimte geven, maar ook een goed kader vormen.
 Met vriendelijke groet,

Cees van Leuven

Van: 10.2.e - BD/DSenJ/J [mailto:10.2.e@minjenv.nl]
Verzonden: woensdag 13 mei 2020 16:34
Aan: André Rouvoet ; Leuven, C.A.R.M. van (Hof 's-Hertogenbosch)
CC: 10.2.e - BD/DSenJ/J
Onderwerp: conceptbeantwoording KV afdwingen nakomen omgangsregelingen

Dag André en Cees,

Zou ik jullie mogen vragen bijgevoegde conceptbeantwoording van Kamervragen te bekijken over de handhaving van omgangsregelingen door OM en politie? Ik hoor graag jullie opmerkingen.
 Veel dank alvast.

Groeten, 10.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

Informatie van de Raad voor de rechtspraak, de rechtbanken, de gerechtshoven en de bijzondere colleges vindt u op www.rechtspraak.nl.

10.2.e - BD/CBJ/JIZ

Van: 10.2.e - BD/DVB/IV
Verzonden: maandag 18 mei 2020 11:25
Aan: 10.2.e - BD/DSenJ/J
CC: Parlementair - DGPenV
Onderwerp: FW: Kamervragen afdwingen naleving omgangsregelingen door OM en politie [#4029]
Bijlagen: beantwoording KV afdwingen nakomen omgangsregelingen 13 mei_LN (+ OPM. politie).docx

Hallo 10.2.e,
 Bijgaande de reactie vanuit politie. Lijken mij goede suggesties voor een eindversie, die zien we graag tegemoet.
 Groeten,
 10.2.e

Van: Parlementair - DGPenV
Verzonden: vrijdag 15 mei 2020 15:12
Aan: 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO
Onderwerp: FW: Kamervragen afdwingen naleving omgangsregelingen door OM en politie [#4029]
 Ha 10.2.e,
 Hierbij de input van politie, ze hebben op verschillende punten nog wat opmerkingen geplaatst.
 Groeten en alvast fijn weekend!

10.2.e
Van: 10.2.e <10.2.e@politie.nl>
Verzonden: vrijdag 15 mei 2020 14:22
Aan: Parlementair - DGPenV <10.2.g@minjenv.nl>
CC: SK - Korpsstaf - Bestuursondersteuning <10.2.g@politie.nl>
Onderwerp: RE: Kamervragen afdwingen naleving omgangsregelingen door OM en politie [#4029]

Dag 10.2.e,
 Zoals toegezegd, bijgaand de concept-beantwoording van de Tweede Kamervragen van Van Nispen (SP), Bergkamp (D66) en Van den Berghe (GroenLinks) over het afdwingen van het nakomen van omgangsregelingen door politie en OM.
 In de tekst een (beperkt) aantal correcties en opmerkingen. Met inbegrip daarvan akkoord v.w.b. de politie met deze beantwoording.

Met vriendelijke groet,

drs. 10.2.e
 senior-adviseur
 Politie | staf Korpsleiding | Korpsstaf | afd. Bestuursondersteuning |
 team Bestuurszaken | cluster Parlementair & Bestuur
 Nieuwe Uitleg 1, 2514 BP Den Haag
 Postbus 17107, 2502 CC Den Haag
 E 10.2.e@politie.nl
 M 06 10.2.e

Van: Parlementair - DGPenV [mailto:10.2.g@minjenv.nl]
Verzonden: donderdag 14 mei 2020 16:33
Aan: SK - Korpsstaf - Bestuursondersteuning <10.2.g@politie.nl>
CC: Parlementair - DGPenV <10.2.g@minjenv.nl>
Onderwerp: RE: Kamervragen afdwingen naleving omgangsregelingen door OM en politie
 Ha collega's,
 Hoe staat het met de input op deze set vragen? Deze vraag ligt er al een tijdje (tenzij ik de reactie gemist heb in de mailbox?) en ik vermeen nu van SenB dat de set verder helemaal afgestemd is. We missen dus alleen nog input vanuit jullie voordat deze naar de kamer kan.

Lukt het jullie om hier ze **uiterlijk morgen** nog naar te kijken? Vraag 2, 3 en 8 zijn relevant voor politie. Maar input is vooral nodig bij vraag 3 (zie bijlage). Hoop dus dat dat te doen is ☺
Ik hoor het graag!

10.2.e

Van: Parlementair - DGPenV <10.2.g> @minjenv.nl>

Verzonden: woensdag 6 mei 2020 08:52

Aan: 10.2.g @politie.nl' <10.2.g> @politie.nl>

CC: 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO <10.2.e> @minjenv.nl>

Onderwerp: FW: Kamervragen afdwingen naleving omgangsregelingen door OM en politie

Goedemorgen,

Zie vraag hieronder. Zouden jullie hiernaar willen kijken?

Alvast dank!

Groeten, 10.2.e

Van: 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO <10.2.e> @minjenv.nl>

Verzonden: maandag 4 mei 2020 18:22

Aan: Parlementair - DGPenV <10.2.g> @minjenv.nl>

CC: 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO <10.2.e> @minjenv.nl>; 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO <10.2.e> @minjenv.nl>

Onderwerp: FW: Kamervragen afdwingen naleving omgangsregelingen door OM en politie

Hallo collega's,

Zouden jullie deze bij politie willen uitzetten voor input op vraag 3 (en evt. 2)?

Verzoek is reactie binnen de reguliere termijn.

Dank en groet,

10.2.e

Van: 10.2.e - BD/DSenJ/J <10.2.e> @minjenv.nl>

Verzonden: maandag 4 mei 2020 16:46

Aan: 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO <10.2.e> @minjenv.nl>; 10.2.e (PaG Den Haag) <10.2.e> @om.nl>

CC: 10.2.e - BD/DJOA/JBOZ <10.2.e> @minjenv.nl>; 10.2.e - BD/DBAenV/HIC <10.2.e> @minjenv.nl>

Onderwerp: Kamervragen afdwingen naleving omgangsregelingen door OM en politie

Hoi 10.2.e en 10.2.e,

Er zijn weer Kamervragen gesteld over omgangsregelingen. Dit keer over het afdwingen van de naleving van omgangsregelingen door OM en Politie. In bijgevoegd document doe ik een voorstel voor de verdeling van de beantwoording. Ik zal het eindproduct (uiteraard in afstemming met jullie) coördineren, maar ik heb wel input van jullie nodig. Kunnen jullie mij van informatie voorzien? Lukt dat bijvoorbeeld uiterlijk volgende week woensdag?

Alvast bedankt!

Groeten, 10.2.e

10.2.e - BD/CBJ/JIZ

Van: 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO
Verzonden: woensdag 20 mei 2020 10:05
Aan: 10.2.e - BD/DSenJ/J
Onderwerp: RE: beantwoording Kamervragen naleving omgangsregelingen concept

Dank, ik informeer 10.2.e.
 Detail: bij opsporing aan het begin van antwoord mist een o.

Van: 10.2.e - BD/DSenJ/J
Verzonden: dinsdag 19 mei 2020 18:21
Aan: 10.2.e (Parket-Generaal); 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO
CC: 10.2.e - BD/DRB/RG; 10.2.e - BD/DRC/CV
Onderwerp: RE: beantwoording Kamervragen naleving omgangsregelingen concept

Ha,

Dank allen. Hierbij de nieuwe versie van de beantwoording. Ik breng deze nu in de lijn.

Groeten, 10.2.e

Van: 10.2.e (Parket-Generaal) <10.2.e@om.nl>
Verzonden: maandag 18 mei 2020 13:32
Aan: 10.2.e - BD/DSenJ/J <10.2.e@minjenv.nl>; 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO <10.2.e@minjenv.nl>
CC: 10.2.e - BD/DRB/RG <10.2.e@minjenv.nl>; 10.2.e - BD/DRC/CV <10.2.e@minjenv.nl>
Onderwerp: RE: beantwoording Kamervragen naleving omgangsregelingen concept

Hallo 10.2.e,

Zie in de bijlage de opmerkingen van het OM bij de conceptantwoorden KV omgangsregeling.

Ik wil nog specifiek wijzen op een citaat van het Hof over de inzet van het strafrecht bij niet nakomen van de omgangsregeling. Dit is het arrest in een artikel 12 klacht behandeling. Het citaat is aan het eind van de antwoorden opgenomen.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 Bestuurlijke en Juridische Zaken

Openbaar Ministerie
 Parket-Generaal
 Bestuurlijk Juridische Zaken
 Prins Clausplein 16, 2595 AJ Den Haag
 Postbus 20305, 2500 EH Den Haag
 088 - 10.2.e
 06 - 10.2.e
 10.2.e@OM.nl
www.om.nl

Afwezig op vrijdag (even weken)

Van: 10.2.e (Parket-Generaal)

Verzonden: donderdag 14 mei 2020 14:14

Aan: 10.2.e - BD/DSenJ/J' <10.2.e@minjenv.nl>; 10.2.e -

BD/DGPenV/PPBT/PBO <10.2.e@minjenv.nl>

CC: 10.2.e - BD/DRB/RG <10.2.e@minjenv.nl>; 10.2.e - BD/DRC/CV
<10.2.e@minjenv.nl>

Onderwerp: RE: beantwoording Kamervragen naleving omgangsregelingen concept

Beste 10.2.e,

Dank je wel voor de conceptantwoorden. Ik heb ze doorgezet naar onze officier van justitie zeden, jeugd en gezin en onze beleidsmedewerker. Je hoort spoedig van ons.

Vriendelijke groet,

10.2.e

Van: 10.2.e - BD/DSenJ/J' <10.2.e@minjenv.nl>

Verzonden: donderdag 14 mei 2020 10:17

Aan: 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO <10.2.e@minjenv.nl>; 10.2.e (Parket-Generaal)

<10.2.e@om.nl>

CC: 10.2.e - BD/DRB/RG <10.2.e@minjenv.nl>; 10.2.e - BD/DRC/CV
<10.2.e@minjenv.nl>

Onderwerp: beantwoording Kamervragen naleving omgangsregelingen concept

Dag 10.2. en 10.2.e,

Bijgevoegd de conceptbeantwoording van de Kamervragen waarover wij eerder contact hebben gehad. Kunnen jullie hiermee akkoord gaan? Graag ontvang ik ook zo spoedig mogelijk de aanvullingen van OM en politie. Hebben jullie er zicht op wanneer ik dit kan verwachten?

10.2.e, 10.2.e, moet dit nog langs DGRR (in de lijn)? En langs DGPenV, 10.2.e?

Dank!

Groeten, 10.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministry of Justice and Security

10.2.e - BD/CBJ/JIZ

Van: 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO
Verzonden: woensdag 20 mei 2020 11:15
Aan: 10.2.e - BD/DSenJ/J
Onderwerp: FW: beantwoording KV afdwingen nakomen omgangsregelingen 18 mei (002)
Bijlagen: beantwoording KV afdwingen nakomen omgangsregelingen 18 mei (002).docx

Zie bijlage.
(OM maakt wel inschatting maar is aan rechter in die termen)

Groeten,

10.2.e

Van: 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO
Verzonden: woensdag 20 mei 2020 11:13
Aan: 10.2.e - BD/DGPenV/PPBT/PBO
Onderwerp: beantwoording KV afdwingen nakomen omgangsregelingen 18 mei (002)

1 kleine suggestie, verder wel prima.

10.2.e - BD/CBJ/JIZ

Van: 10.2.e - BD/DSenJ/J
Verzonden: maandag 8 juni 2020 11:15
Aan: 10.2.e (Parket-Generaal); 10.2.e - BD/DVB/IV
CC: 10.2.e - BD/DRB/RG; 10.2.e - BD/DRC/CV
Onderwerp: RE: beantwoording Kamervragen naleving omgangsregelingen concept
Bijlagen: Antwoorden Kamervragen over het afdwingen van het nakomen van omgangsregelingen door politie en OM.docx

Dag allen,

Deze antwoorden zijn zojuist naar de TK verstuurd.

Veel dank nogmaals voor jullie input!

Groeten, 10.2.e

Dubbel met Doc.28 (vanaf mail van 18:21)

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd
Afdeling Jeugd
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum 8 juni 2020
Onderwerp Antwoorden Kamervragen over het afdwingen van het nakomen van
omgangsregelingen door politie en OM

Ons kenmerk
2915779

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Hierbij zend ik u de beantwoording van de Kamervragen van de leden Van Nispen (SP), Bergkamp (D66) en Van den Berge (GroenLinks) over de berichtgeving dat de politie en het OM steken laten vallen bij het afdwingen van het nakomen van door de rechter vastgestelde omgangsregelingen, ingezonden 28 april 2020.

De Minister voor Rechtsbescherming,

Sander Dekker

Vragen van de leden Van Nispen (SP), Bergkamp (D66) en Van den Berge (GroenLinks) over de berichtgeving dat de politie en het OM steken laten vallen bij het afdwingen van het nakomen van door de rechter vastgestelde omgangsregelingen, (ingezonden 28 april 2020, nr. 2020Z07550)

Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd
Portefeuille Jeugd

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de berichtgeving van het Algemeen Dagblad en Reporter Radio waaruit het beeld ontstaat dat de politie en het openbaar ministerie (OM) niet adequaat handelen bij meldingen van het niet nakomen van omgangsregelingen? Wat vindt u hiervan? 1) 2)

Datum
8 juni 2020

Ons kenmerk
29157792915779

Vraag 2

Herkent u het beeld dat het OM en de politie nog te vaak een afhoudende houding aannemen in dit soort zaken en dat dit de nakoming van omgangsregelingen niet ten goede komt?

Antwoord vraag 1 en 2

Ik heb kennisgenomen van de berichtgeving. Omgangsregelingen moeten worden nageleefd. Signalen over problematiek rond nakoming van omgangsregelingen neem ik serieus. De in de berichtgeving vermelde informatie vormt in mijn ogen onvoldoende basis voor stellige conclusies over de taakuitvoering door de politie en het OM. Desalniettemin wil ik bekijken of er verbetering mogelijk is waar het gaat om de naleving van omgangsregelingen, ook waar het gaat om de handhaving daarvan. Het expertteam ouderverstoting/complexere omgangsproblematiek (hierna expertteam), welke is ingesteld naar aanleiding van een motie van uw Kamer, heeft hiervoor aandacht en komt hierover in oktober met een advies. Ik wacht hun rapport af alvorens verdere conclusies te trekken.

Vraag 3

Klopt het dat de politie aangiften vaak niet opneemt en dat dit ontmoedigd wordt, en dat aangiftes die wel zijn opgenomen vaak tot een sepot leiden?

Vraag 4

Klopt het dat het OM omgangsregelingszaken geregeld niet in behandeling neemt, omdat het vindt dat klagers bij de familierechter moeten zijn? Zo ja, vindt u dit wenselijk?

Antwoord vraag 3 en 4

Ik herken niet het signaal dat de politie en het OM omgangsregelingszaken ongegrond niet in behandeling nemen. Voor opsporing en vervolging door politie en OM dient een vermoeden te bestaan van een strafbaar feit. De politie werkt in dit soort zaken nauw samen met de netwerkpartners OM, Veilig Thuis, reclassering en de Raad voor de Kinderbescherming. Nadat de situatie in kaart is gebracht, wordt door Veilig Thuis een veiligheidsbeoordeling gemaakt. Op basis daarvan wordt de aanpak bepaald. Bij acuut onveilige situaties treedt de politie direct op. Het OM bepaalt of daadwerkelijk overgegaan wordt tot vervolging als sprake is van een strafbaar feit.

Ik vind het wenselijk dat omgangsregelingszaken overwegend via het familierecht worden behandeld, en niet (direct) via het strafrecht. Binnen het familierecht zijn immers meer mogelijkheden een conflict in der minne te schikken, hetgeen in het belang is van het kind. Ik kan mij echter voorstellen dat zich situaties voordoen waarin het niet wenselijk is als ouders zich (eerst) tot de familierechter moeten wenden wanneer zij constateren dat een omgangsregeling niet wordt nageleefd. Zoals in de beantwoording van de vragen 1 en 2 aangegeven, buigt het expertteam zich over dit vraagstuk.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd
Portefeuille Jeugd

Datum
8 juni 2020

Ons kenmerk
29157792915779

Vraag 5

Kunt u aangeven in hoeverre de op 15 maart 2018 in werking getreden Richtlijn voor strafvordering onttrekking minderjarige aan wettig gezag door het OM wordt nageleefd? Wordt de inzet van het strafrecht nu wel of niet als 'ultimum remedium' gezien en ingezet in de praktijk?

Vraag 6

Kunt u een toelichting geven op de in voormelde Richtlijn opgenomen zin "Bij het niet naleven van een door de rechter vastgestelde omgangsregeling na echtscheiding zijn in eerste instantie civielrechtelijke maatregelen aangewezen. Enkel indien deze bewust worden gedwarsboord is optreden via het strafrecht aan de orde."? Is het feit dat de vastgestelde omgangsregeling niet wordt nageleefd sowieso niet een aanwijzing dat sprake is van bewuste dwarsboming van nakoming van de omgangsregeling?

Vraag 7

Aan welke civielrechtelijke maatregelen wordt in voormelde Richtlijn gerefereerd? Betekent dit bijvoorbeeld dat men eerst een kort geding bij de civiele rechter tegen de weigerouder moet starten, met het vorderen van een dwangsom voor elke keer dat de omgangsregeling niet wordt nageleefd? Hoe kan een ouder bij de civiele rechter bewijs aanleveren als de politie vaak niet bereid is een aangifte op te nemen? In hoeverre zou de bewijslast in dezen moeten worden omgekeerd, in de zin dat degene die zich niet houdt aan de afgesproken omgangsregeling moet aantonen dat geen sprake is van opzet?

Antwoord vraag 5, 6 en 7

De politie en het OM hebben een belangrijke taak in de opsporing en vervolging van strafbare feiten, zoals onttrekking aan het gezag. De inzet van het strafrecht is echter een ingrijpend middel, waarmee met het oog op de belangen van alle betrokkenen en met name die van het kind te allen tijde zorgvuldig en terughoudend omgesprongen moet worden. Daarbij is het de vraag of strafvervolging bijdraagt aan een verbetering van de verstandhouding tussen partijen, of zelfs leidt tot verdere verstoring van de verhoudingen.

In de richtlijn van het OM staat dat bij het niet naleven van een door de rechter vastgestelde omgangsregeling in de eerste plaats civielrechtelijke maatregelen zijn aangewezen. Met civielrechtelijke maatregelen worden instrumenten bedoeld zoals omgangsbegeleiding en het ouderschapsonderzoek. Ook kunnen algemeen familierechtelijke maatregelen worden ingezet zoals de opschorting van partner- of kinderalimentatie of een ondertoezichtstelling. Daarnaast zijn er

civielrechtelijke dwangmiddelen om een ouder aan te sporen de omgangsregeling na te leven, zoals het opleggen van een dwangsom. Niet voor elk van deze middelen dient een ouder een kort geding aan te spannen bij de rechter. Zo kan omgangsbegeleiding ook op vrijwillige basis plaatsvinden.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd
Portefeuille Jeugd

Het feit dat een omgangsregeling niet wordt nageleefd betekent niet automatisch dat een ouder deze bewust dwarsboomt. Aan het niet nakomen van een omgangsregelingen kunnen veel verschillende oorzaken, intenties en processen ten grondslag liggen. Hierin kan ook de positie van het kind meespelen. Enkel indien omgangsregelingen bewust worden gedwarsboemd is optreden via het strafrecht aan de orde. Vervolging kan enkel worden ingesteld als het OM in een specifieke zaak tot de conclusie komt dat een minderjarige opzettelijk is onttrokken aan het wettig gezag of aan het over die minderjarige uitgeoefende toezicht. Het bewijs dat een ouder opzettelijk de hem verweten gedraging heeft begaan, moet daarbij door het OM worden aangeleverd. Een regeling die zou inhouden dat de ouder moet aantonen dat hij of zij niet opzettelijk heeft gehandeld, is in strijd met het verbod op zelfincriminatie dat besloten ligt in het Nederlands strafrechtelijke stelsel.

Datum
8 juni 2020

Ons kenmerk
29157792915779

Vraag 8

Bent u bereid te bezien of de basiskennis van agenten die mogelijk met omgangsproblematiek in aanraking kunnen komen omhoog kan worden gebracht, door bijvoorbeeld in de opleiding voldoende aandacht te besteden aan bewustwording, kennis en vaardigheden? Zo nee, waarom niet?

Vraag 9

Bent u bereid, desnoods door middel van een beperkte pilot in één of enkele gemeentes, de politie een actievere rol te geven in het optreden tegen schendingen van omgangsregelingen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vraag 8 en 9

Conform hetgeen met uw Kamer is besproken in het algemeen overleg over familierechtelijke onderwerpen op 11 december 2019 heb ik deze vragen, alsook de vraag of een pilot kan worden uitgevoerd, meegegeven aan het expertteam.

Vraag 10

Bent u bereid andere maatregelen te nemen die kunnen bijdragen aan het voorkomen van ouderverstoting, zoals door het verbeteren van de expertise bij de jeugdhulpverlening op dit gebied?

Antwoord vraag 10

Ik neem dit onderwerp zeer serieus, vandaar dat ik het expertteam heb ingesteld. Ik ben ook bereid waar nodig extra maatregelen te nemen. Welke maatregelen daadwerkelijk een bijdrage kunnen leveren aan de oplossing van het probleem van ouderverstoting, zal ik bezien aan de hand van de bevindingen en voorstellen van het expertteam.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctietoepassing en
Jeugd
Portefeuille Jeugd

Datum
8 juni 2020

Ons kenmerk
29157792915779

1. AD.nl, 24 april 2020, <https://www.ad.nl/binnenland/zelfs-met-uitspraak-van-de-rechter-krijgt-vader-niet-altijd-contact-met-eigen-kind~ae279ace/>
2. NOS.nl, 24 april 2020, <https://nos.nl/artikel/2331548-politie-en-om-falen-bij-handhaving-omgangsregeling-bij-vechtscheiding.html>